MAGYAR MOZAIK

HUNGARIAN MOSAIC

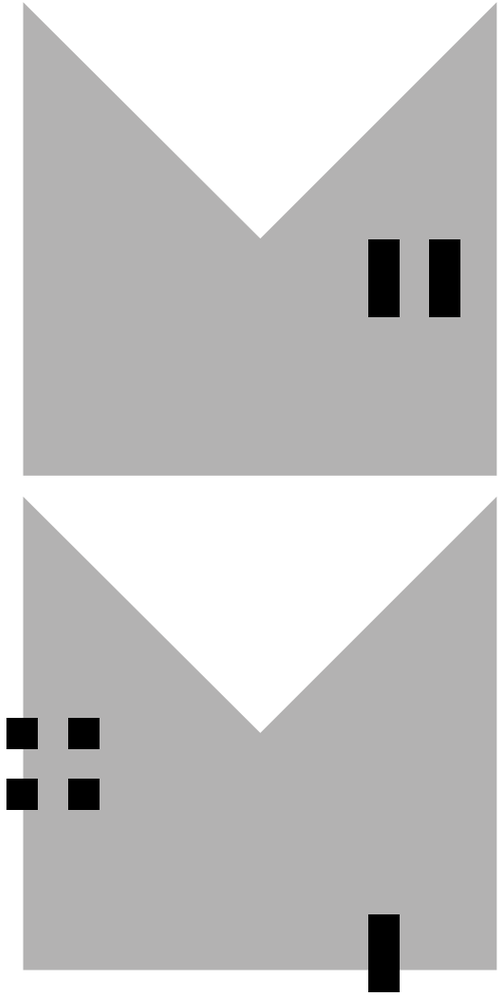

A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA ÉPÍTŐMŰVÉSZETI TAGOZATÁNAK KIÁLLÍTÁSA

EXHIBITION OF THE SECTION OF ARCHITECTURE – HUNGARIAN ACADEMY OF ARTS

MMA
MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA

A Magyar Művészeti Akadémia a művészettel – különösen az irodalommal, a zenével, az építészettel, a képző-, az ipar-, a tervező-, valamint a fotó-, a film-, az előadó-, a népművészettel – továbbá a művészet elemzésével, támogatásával, oktatásával, hazai és nemzetközi bemutatásával, közkinccsé tételével és a magyar művészek képviseletével összefüggő országos közfeladatokat ellátó köztestület.

A XIX. századi európai akadémia alapítások során a tudományos és művészeti élet jeles képviselői közös testületi formákat hoztak létre. A Magyar Tudományos Akadémia megalapítását 1825-ben határozták el a magyar nyelv ápolására, a tudományok és művészetek magyar nyelven való művelésére. Az 1990-es rendszerváltozás után megmozdult a művészvilág, hogy a magyar művészet akadémiai elismertetését visszaállítsa: 1992-ben 22 jeles magyar művész, Makovecz Imre építész vezetésével társadalmi szervezetként megalakította a Magyar Művészeti Akadémiát. Közel két évtized múlva, az Országgyűlés 2011-ben törvényt fogadott el a köztestületként működő Magyar Művészeti Akadémia (MMA) létrehozásáról, melynek tagjai a magyar művészeti életben kimagasló szellemi vagy alkotói teljesítményt felmutató művészek lettek. A Magyar Művészeti Akadémia azóta a jogszabályok értelmében a kulturális értékek védelme, a nemzet művészeti hagyományainak megőrzése, átörökítése és bemutatása, az új alkotások létrehozásának ösztönzése, a magas színvonalú művészi alkotómunka közösségi feltételeinek megerősítése, a művészeti élet kimagasló képviselőinek megbecsülése és a nemzetek közötti művészeti együttműködés fokozott igénye alapján végzi munkáját. A köztestületnek jelenleg 300 tagja van.

Az MMA az elmúlt években együttműködési megállapodást kötött több művészeti akadémiával, a Külgazdasági és Külügyminisztérium közvetítésével pedig cserekiállításokat, konferenciákat szervezett a világ több pontján, valamint vendégül látott külföldi kiállításokat székhelyén, a Pesti Vigadóban.

www.mma.hu

MAGYAR MOZAIK
HUNGARIAN MOSAIC

A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA ÉPÍTŐMŰVÉSZETI TAGOZATÁNAK KIÁLLÍTÁSA
Magyar Kulturális és Tudományos Központ, Helsinki, 2020. január 30. – március 13.

EXHIBITION OF THE SECTION OF ARCHITECTURE – HUNGARIAN ACADEMY OF ARTS
Hungarian Cultural and Scientific Centre, Helsinki, 30 January 2020 – 13 March 2020

Az építészetfogalom használata ma nem egységes. A régi műépítészet szóhasználat értéktartalmat is kifejezett. A művészet szó értelmezéséből is kiviláglik, hogy ami mű, az nem természetes. A műalkotás, műemlék, művészet szavakhoz hasonlóan az építés is mesterséges művet hoz létre. Istvánfi Gyula építészettörténész szófejtése szerint: az építés nem az építészet szinonimája. A közbeszéd ezeket gyakran keveri. A régi szóalak magyarul is sikerrel formálta meg az architektúra kvalitásjelentését, a rangos alkotást. De építészet szavunkban is van többlet: az ép szó teljességinterpretációja, az eredeti állapot, az egész(séges) jelentéstartalma. A jó épület a megvalósult teljesség, a kozmosz tükre. A teremtés mágikus megidézése a kreativitás erejével. Ez a mágia a XXI. században egyszerre nyitott a tradícióra és a tudományos-technikai innovációra.

A magyar építészetpolitika hivatalos definíciója is fontos elemeket sorol: az építészetet térkapcsolatok, arányok, formák, szerkezetek, anyagok és a megvalósítás folyamata alkotja. Az épített és a táji környezet erőteljesen, átfogóan és kikerülhetetlen módon meghatározza az állampolgárok életminőségét. Ez a hivatalos körülírás nem érinti az alkotó fantáziát, a csodák terepét. Ahol az építészet összefoghat múltat és jövőt, tájat és művet, teremtést és alkotót – Makovecz Imre emelkedett szavaival: *„összekötni az eget és a földet”*.

SZEGŐ GYÖRGY
építész, a Műcsarnok művészeti vezetője

Architecture is by no means a uniform concept. The obsolete Hungarian word műépítészet (architecture, the art of building) conveyed a sense of value. This word and the word for art, művészet, share the “mű” element which means “work” or “artificial”; in any case something that is not natural but created by man. Architectural historian Gyula Istvánfi explains that building (építés) and architecture (építészet) are not synonymous, even though the two are sometimes used interchangeably in Hungarian everyday language. The obsolete word műépítészet too successfully rendered the meaning of architecture or the art of building. The modern Hungarian word, építészet, has the word “ép” (whole, sound, healthy) as a constituent which adds the dimension of wholeness, soundness and healthiness to the concept of architecture. A good building is wholeness accomplished, a mirror of the cosmos. A magical evocation of Creation with the power of creativity. This magic is at once open to tradition and scientific-technical innovation in the 21st century.

The official definition of Hungarian architectural policy, too, incorporates some important elements, including spatial relations, proportions, forms, structures, materials and the process of accomplishment. The built and natural environment powerfully, comprehensively and unavoidably determines the quality of life of citizens. This official description does not speak of creative imagination, that is, the realm of magic where architecture can embrace past and future, landscape and built works, creation and creator – Imre Makovecz’s eloquent words, “connecting heaven and earth”.

GYÖRGY SZEGŐ
architect, artistic director of the Kunsthalle

Az 1980–1990-es évtizedfordulón indult rendszerváltás politikai és gazdasági értelemben 2004-re valószínűleg nagyrészt már lezajlott. Ez a folyamat alapvetően befolyásolta az építészeti tervezés működésének politikai, jogi és gazdasági közegét, bár építészettörténeti értelemben, valószínűleg, nem jelent éles határvonalat. Éppen az Európai Unióhoz történő csatlakozásunk alkalmából rendeztek építészeti kiállítást 2004-ben a londoni Királyi Építészeti Társaságban (RIBA), melynek címe (és tartalma) ez volt: *Magyar Építészet ma: modernista és organikus*. Tudjuk, nem ilyen egyszerű a helyzet, de a távolból szemlélve sok minden egybetartozónak látszik, amiről közelebb lépve kiderül, hogy valójában különálló dolgokról van szó. És bár természetesen nem a külső szemlélő értékelése képezi önbecsülésünk alapját, mégis tanulságos olykor hazánktól eltávolodva szemlélni országunkat. A magyar építészet és a magyar kultúra esélye a kreativitás. Így volt ez a XIX–XX. század fordulóján is, amikor Magyarország, illetve az Osztrák–Magyar Monarchia Bartók Bélát, Kós Károlyt és a szecesszió művészetét adta Európának, s miként európaiságunk akkor sem volt kétséges, ma sem az.

Az organikus vagy élő építészet több, mint két évtizede a kortárs magyar építészet erős, nemzetközileg legismertebb irányzata, amely az utóbbi másfél évtizedben kiteljesedett, legutóbb pedig állami támogatással befejeződött a kanonizálása. Immár nem a szocialista bürokratizmussal szembeni ellenállás építészetéről van szó, mint hatvanas-hetvenes évekbeli indulásakor, hanem történeti, ökológiai és művészeti-szellemi gyökerű kérdések nemzetközi értelemben is egészen eredeti építészeti megközelítéséről. Makovecz Imre mintegy építészetének összegzését adta Piliscsabán a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar campusának központi épületében, a Stephaneumban (2000). Makovecz – de nem feledkezhetünk meg indulástól szellemi társa, Csete György munkásságáról sem – nagyvonalú és radikális építészete kiteljesedett, saját képzési rendszerrel és sajtóorgánummal rendelkező mozgalommá terebélyesedett. Különös módon építészeti felfogásából, mely a nagyon erős formai meghatározottság és a látomásos jelleg miatt folytathatatlannak látszott, számos út ágazott el, ami épp a folytathatóságot bizonyította az elmúlt tizenöt évben.

Makovecz legkorábbi tanítványai, akiket inkább pályatársainak lehetne nevezni, mint Nagy Ervin és Sáros László, máig mesterük nyomában járva művelik önálló építészetüket. Közvetlen folytatói, tanítványai, munkatársai az immár komoly életművet magáénak mondható Salamin Ferenc vagy Turi Attila, aki Makovecz építészetének tanulságait gazdag, egyéni, mindig ízes, arányos formaadásával élteti úgy a középületek, mint a lakóépületek terén, s az irányzat egyik meghatározó alkotójává vált.

In a political and economic sense, the transformation that started at the turn of the 1980s and 1990s had largely been completed by 2004. This process fundamentally affected the political, legal and financial environment of architectural planning, albeit from an architectural-historical viewpoint 2004 is not a sharp boundary. On the occasion of Hungary's joining the European Union, an architectural exhibition was held at the Royal Institute of British Architects in 2004, with the title (and content) Hungarian Architecture Today: Modernist and Organic. While we are aware that the situation is not this simple, viewed from a distance a great many things appear to belong together, even though at a closer look it transpires that they are separate things. And while naturally our self-esteem is not based on the assessment of an external viewer, it is still useful to view our own country without bias. The opportunity for Hungarian architecture and Hungarian culture lies in creativity. It was the same at the turn of the twentieth century when Hungary and the Austro-Hungarian Empire gave Béla Bartók, Károly Kós and Secession style to Europe. There was no doubt about Hungary being European then, as there is no doubt about it today.

Organic or living architecture has become, in the past more than two decades, a powerful trend in contemporary Hungarian architecture, and the best-known one internationally. It developed in the past decade and a half, and with state support this has recently become canonised. It is no longer the dissident architecture it was when it started out in the 1960s and 1970s, opposing Communist bureaucracy, but rather, a completely original architectural approach to historical, ecological and artistic-intellectual issues, even at an international level. Imre Makovecz created a summary of this architecture in the central campus building of the Pázmány Péter Catholic University at Piliscsaba, the Stephaneum (2000). The generous and radical architecture of Makovecz – and we should not forget the work of his colleague, György Csete either – became an accomplished system with its own training method and journal. Curiously, its architectural conception – which, due to formal constraints and its visionary character had appeared to be a dead end – branched off in many directions, proving its continuity in the past 15 years.

Imre Makovecz's earliest pupils, who might be better termed peers, such as Ervin Nagy and László Sáros, continue to follow in their master's footsteps, but doing their own work. Makovecz's followers, students and colleagues, such as Ferenc Salamin, who can boast a considerable oeuvre or Attila Turi, who takes on Makovecz' architecture in the rich, individual, always appealing, proportionate manner of his public buildings and private buildings, making him one of the most influential creators of the trend.

A szerves építészet kisugárzása érvényesül a regionális vagy nemzetközi terminussal élve kritikai regionalista irányzat művelői körében is, akik közül többen a Kós Károly Egyesülésben is részt vesznek. Miközben nem veszik át a Makovecz-iskola formálásmódját, építészetszemléletük közel áll hozzá. Így például Bodonyi Csaba, aki már az 1978–1990 között működött Miskolci Építész Műhely mestereként is a józan, helyet és történelmet tiszteletben tartó, hagyományt és lokális léptéket művelő építészet terjesztője volt. Itt kollégája volt Ferencz István, a helyérzékeny, helyenként posztmodern, olykor modern felfogású, de mindig eredeti és a tradicionális értékekre is nyitott szemlélet egyik legnagyobb szabású példája, de Dévényi Sándort, a magyar organikus építészetben külön fejezetet alkotó, eredeti látásmódú mestert is említhetjük, aki Gaudí-szintű egyéni stílusával beírta nevét a magyar építészet történetébe.

A modern irányzat legalább olyan sokrétű a mai magyar építészetben, mint az előzőekben említettek. Balázs Mihály *A józan ész építészete, Hasonlóságok a népi építészet és az építészeti gyakorlat között* című egyetemi tanári habilitációs előadásában alapelvként fejtette ki a címében is jelzett építészeti felfogás gondolatkörét. Itt a high-tech utáni low-tech vagy slow-tech szükségességét hangsúlyozza, a névtelen építészetben kiérlelődött megoldások és a környezettudatosság fontosságára figyelmeztetve. Legújabb épületei ugyanakkor az újmodernizmushoz kötik őt. A modernista józanság példái Golda János épületei. Ő a Miskolci Építész Műhelyben képződött mester, aki Plesz Antal, Bodonyi Csaba és az általuk képviselt konstruktív modern szemlélet alapján áll.

Fontos még rámutatni három építészeti jelenségre időszakunkból. Az első, hogy nagy számban találkozunk olyan műemléki együttesekkel és épületekkel, amelyeknél nem egyszerű felújításról, hanem jelentős kortárs építészeti beavatkozásról, továbbgondolásról van szó (Golda János, Rudolf Mihály, Skardelli György). A másik jellemző mozzanat, hogy a korábbi évtizedhez képest talán kisebb mértékben, de folytatódott a templomépítészet (Balázs Mihály, Ferencz István, Pásztor Péter, Török Ferenc, Jankovics Tibor, Krcho János). Harmadjára, de nem utolsósorban pedig a borászatok kiemelkedő építészeti minőségét kell megemlítenünk. A világ kortárs építészetéhez hasonlóan, a kilencvenes évek közepe óta Magyarországon is igen sok kitűnő munka született ebben a látszólag ipari épület műfajban, amely valójában inkább a természettel, a hagyománnyal, a földdel való összefüggésekről szól, mint a puszta élelmiszeriparról (Szűcs Endre).

SULYOK MIKLÓS
művészettörténész, az MMA levelező tagja

The aura of organic architecture can be felt in regional, or to use an international term, critical regionalist architecture, many of whose representatives participate in the Károly Kós Association. They do not adopt Makovecz' way with forms; however, their approach to architecture is similar. For example, Csaba Bodonyi, who even back in 1978–1990, a master of the Miskolc Architectural Workshop, had been a proponent of sober architecture that respected place and history, tradition and local scale. His colleague István Ferencz is the best example of the approach that advocates sensitivity to the environment, alternating between the postmodern and the modernist, but always original and open to traditional values, or we could mention Sándor Dévényi, who represents a special chapter in Hungarian organic architecture; this highly original master, with an original style on a level with Gaudí, has made his mark in Hungarian architecture.

The modern trend is just as varied in contemporary Hungarian architecture as in the works mentioned above. Similarities between folk architecture and architectural practice, Mihály Balázs expounded on the concept in the title, declaring it to be a fundamental principle. He emphasised the need for slow-tech to replace high-tech, calling attention to the importance of solutions developed in anonymous architecture and to the importance of environmental consciousness. At the same time, his most recent buildings were conceived in a new modernist vein. The buildings of János Golda, who developed his skills in the Miskolc Architectural Workshop and represents the type of constructive modernism advocated by Antal Plesz and Csaba Bodonyi, are examples of modernist sobriety.

Three architectural phenomena in this period need to be highlighted. One of them is that one comes across a large number of historic monuments and buildings where we are not only talking about simple renovation, but also considerable contemporary architectural conversion (János Golda, Mihály Rudolf, and György Skardelli). The other typical feature is the fact that, in comparison with the previous decade, the building of churches has picked up, albeit to a lesser extent (Mihály Balázs, István Ferencz, Péter Pásztor, Ferenc Török, Tibor Jankovics, and János Krcho). And thirdly, mention should be made of the excellent architectural quality of wineries. In keeping with international contemporary architecture, since the 1990s in Hungary too numerous excellent works have been created in what would appear to be an industrial genre which is in fact more about nature, tradition and a relationship with the land, than merely about the food industry (Endre Szűcs).

MIKLÓS SULYOK
art historian, corresponding member of HAA

Római katolikus templom, Paks, 1987–1988
Roman Catholic Church, Paks, 1987–1988

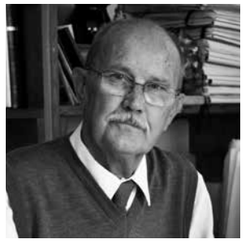

MAKOVECZ IMRE (1935–2011)

Fél évszázadot meghaladó munkássága alatt több száz épületet épített, több ezer tervet készített, melyben – ars poeticája szerint – „mindig azt az *egy* épületet szerette volna megépíteni, amely az emberiség kezdete előtt már állt a világban, mint sugárzó, valóságos kép, az Aranykor eleven Háza." Életművét a világban számos díjjal és kitüntetéssel ismerték el, a 20. század utolsó harmadától induló nemzetközi *organikus építészetet* nevével fémjelzik. Az 1992-ben megalakuló Magyar Művészeti Akadémia alapító tagja, az egyesület első és örökös elnöke. Munkáit, „épületlényeit" áthatja a számára életfelfogást jelentő antropozófia, az antropomorf szemlélet, a goethei metamorfózis-elmélet. Az Ég és a Föld összekötése alapvető alkotói magatartás nála, ahogy a nemzetmentő attitűd is.

He has built over a hundred buildings, including many thousand architectural plans through his work spanning more than a half decade, in which – according to his ars poetica – "he always intended to build that particular building, which already stood in the world before the beginning of mankind as a fulgent, real picture, the house of the Golden Age". His oeuvre has been recognized with several prizes and awards and is internationally considered to belong to the so-called organic architecture starting from the last third of the 20th century. He is a founding member of the Hungarian Academy of Arts as well as its first and Honorary Life President. His works are interwoven by the anthroposophy that means a life attitude to him, by anthropomorphic view, Goethe's theory of metamorphosis. Connecting the sky and the earth is a fundamental creative behavior to him and so is the nation-saving attitude.

Megbékélés ökumenikus kápolna, Beremend, 1993–1998
Reconciliation ecumenical chapel, Beremend, 1993–1998

CSETE GYÖRGY (1937–2016)

Makovecz Imre mellett ő volt az organikus építészet másik legfontosabb képviselője, ikonikus közéleti és tanáregyénisége. A szabványosítás fénykorában tartalmában és szellemében megújult lakótelepeket tervezett, de az arctalan szürkeségen esett csorbát a politikai hatalom nem viselte el. Alkotásaiban elválaszthatatlan művésztársa volt felesége, Csete Ildikó textilművész és Dulánszky Jenő szerkezettervező. Alkotói hitvallása, közéleti megnyilvánulásai hazájához, és a magyar kultúrához való elkötelezettségét tükrözik. Megalakulásától kezdve tagja volt a Magyar Művészeti Akadémiának, munkásságát Kossuth-díjjal is elismerték. Fő művei közé sorolhatók az ópusztaszeri emlékpark általa tervezett épületei, és a debreceni Tégláskert református temploma.

Besides Imre Makovecz he was the other highly important representant, iconic public personality and teacher of organic architecture. He has designed renewed residential complexes in the golden times of standardization, but the political power could not bear the scars on the faceless greyness. He and his wife Ildikó Csete, who was a textile artist and the structural engineer Jenő Dulánszky were inseparable co-artists. His artistic credo, public manifestations reflect his commitment to his homeland and the Hungarian culture. He has been member of the Hungarian Academy of Arts since its foundation and his oeuvre has been honoured with the Kossuth Prize. The buildings which he has planned in the Memorial Park of Ópusztaszer and the Reformed Church of Tégláskert in Debrecen belong to his main works.

Zeneiskola, Kecskemét, 1977
Music School, Kecskemét, 1977

KERÉNYI JÓZSEF (1939–2016)

Már az 1970-es évek közepén kialakult egyedi módon értelmezett műemlékfogalma, amely a passzív értékvédelem helyett a kortárs használatban megőrzött épített örökség koncepcióját jelenti, és ami a legutóbbi évtizedben világszerte egyre elismertebbé vált. Munkásságával jelent meg Magyarországon az építészeti revitalizáció, a múlt építészeti örökségének védelme és megőrzése újraértelmezett használattal. Építészeti hitvallása volt, hogy olyan épületeket kell tervezni, amelyek ugyanolyan szépen öregednek meg, mint a fák. Fontosabb munkái közé tartozik a szekszárdi Művészetek Háza, a bugaci Pásztormúzeum, a kecskeméti Kodály Intézet és a Technika Háza, valamint a pusztavacsi jeltorony. 1992-ben Kossuth-díjjal tüntették ki.

His uniquely interpreted sense of monuments, which means the concept of built heritage preserved in contemporary use instead of the passive conservation of values was developed already in the 1970's and has become renowned worldwide in the past decade. With his work it has appeared architectural revitalisation in Hungary in reinterpreted form of the protection and reservation of architectural heritage of the past. His architectural credo was, that such building should be built, which age as beautifully as trees. Among his most important works are the House of Arts in Szekszárd, the Peasant Museum in Bugac, the Kodály Institute and the House of Technology in Kecskemét, and the signal tower of Pusztavacs. He received the Kossuth Prize in 1992.

MAGYAR MOZAIK
HUNGARIAN MOSAIC

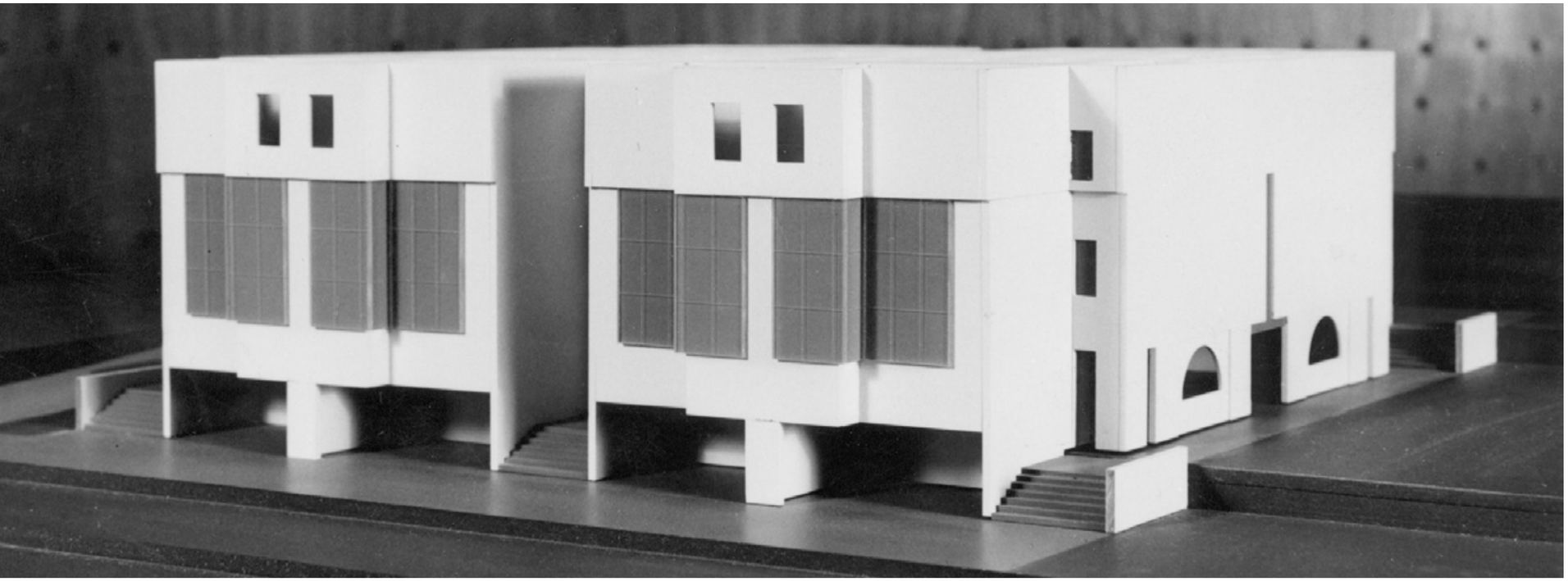

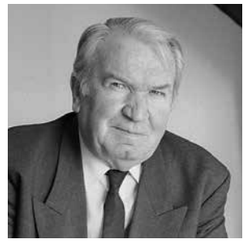

PLESZ ANTAL (1930–2014)

A több generációt nevelő mester vallotta: az építészet emberépítéssel kezdődik. A Miskolci Tervező Vállalat főépítésze, egyúttal inspirátora volt. Mesteriskolás tanítványai, Bodonyi Csaba és Ferencz István közvetítésével neki köszönhetően alakult ki a Miskolci Építész Műhely. Vezető egyéniségei rövid idő alatt a legjelentősebb szakmai elismerésekben részesültek. Plesz Antal Nyíregyházán is meghívott mesterként tevékenykedett, ahol a Nyíregyházi Műhely két meghatározó alakja, Bán Ferenc és Kulcsár Attila is tanítványai közé tartozott. Fontosabb megvalósult munkái közé tartozik a Le Corbusier-féle arányrendszert követő miskolctapolcai Juno Szálló, a miskolci művészlakások, valamint a mályi borkombinát. Számos kitüntetés, köztük a Széchenyi-díj birtokosa.

The master who raised several generations stated: architecture begins with the building of people. He was the chief architect as well as inspirator of the Planning Company of Miskolc. The Architectural Workshop of Miskolc was established due to him and with the mediation of his master students Csaba Bodonyi and István Ferencz. Its leading personalities have received the most significant recognitions within short time. Antal Plesz was also active as an invited master in Nyíregyháza, where two of the most determining figures of the Nyíregyháza Workshop, Ferenc Bán and Attila Kulcsár belonged to his students. The Juno Hotel in Miskolctapolca, which follows the Le Corbusier system of proportions, the artist apartments in Miskolc as well as the Wine Enterprise of Mály belong to his important works. He holds several awards, inter alia the Széchenyi Prize.

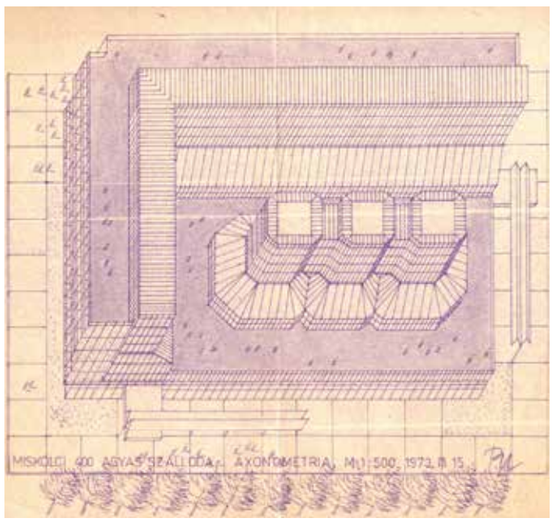

Művészlakások, Miskolc, 1972–1975 ↑ →
Artist Apartments, Miskolc, 1972–1975 ↑ →
400 ágyas szálloda tervrajza, Miskolc, 1972 →
Draft of the 400-bed hotel, Miskolc, 1972 →

← East-West irodaház, Budapest, 1991 | *East-West office building, Budapest, 1991*
↑ Jászberényi fürdő, Jászberény, 1958 | *Bath of Jászberény, Jászberény, 1958*

ZALAVÁRY LAJOS (1923–2018)

Zalaváry Lajos számára az épület legelsősorban védelmet nyújtó, befogadó hajlék, derűs hangulatot árasztó, a funkciójukat okosan és gazdaságosan kiszolgáló terek sora. Építészeti alapelvei között ennek megfelelően első helyen szerepelt a hajlékteremtés. Fontosnak tartotta a műfaj helyes megválasztását, az adott városkép figyelembevételét, igazodást a hely szelleméhez. Főbb munkái közé tartozik a Feldebrői iskola, a Jászberényi Tisztasági Fürdő, budapesti Nagyothallók Állami Intézete, a Hotel Atrium-Hyatt, és a gödöllői Biotechnológiai Kutatóközpont épülete. Zalaváry Lajos 2016-ban a Nemzet Művésze lett, ami Magyarországon a legrangosabb művészetért járó állami kitüntetés.

To Lajos Zalaváry buildings are a row of spaces, receptive shelters which provide protection, cheerful mood, serving their functionality cleverly and economically. According to this, creating shelters is his top principle. Choosing the right genre, considering the city landscape and adjustment to the character of the city was important to him. The school of Feldebrő, the Bath of Jászberény, the State Institute for the Hard of Hearing in Budapest, the Atrium-Hyatt Hotel and the Agricultural Biotechnology Institute in Gödöllő belong to his main works. Lajos Zalaváry has become the Artist of the Nation in 2016, which is the highest-ranked honour for arts given by the state.

Isteni irgalmasság templom, Győr-Kismegyer, 2011
Church of Divine Mercy, Győr-Kismegyer, 2011

BALÁZS MIHÁLY (1955)

„Az építészet számomra alkotás általi helykeresés. Út a személyesség felé... Nem felejthetem, hogy az építés végső célja végül mindig a »lakás«, az ember elválaszthatatlanul hozzátartozik házához, mint madár a fészkéhez..." – vallja Balázs Mihály. A mai világ hangos megnyilvánulásait figyelembe véve különösen ritka ez a visszafogott alkotói hozzáállás, amely az ego látványos előtörése helyett sokkal inkább egy megélt személyességet tart lényegesnek. Éppen ezért személyiségéhez a nagy középületek tervezése ellenére, a kisebb, jól behatárolható közösségek számára készülő épületek, így templomok, iskolák állnak legközelebb. Nevéhez fűződik többek között a kazincbarcikai, a fehérgyarmati Görögkatolikus templom, és a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Nyíregyházán, valamint a győr-kismegyeri római katolikus templom.

"Architecture to me is a search for a place through creating. The road to personality... I cannot forget that the final goal of building is always 'residence', humans inseparably belong to their house, like a bird to his nest..." – states Mihály Balázs. Given the loud manifestations of today's world, this discreet creative approach is particularly rare, which rather considers a lived personality as substantial than the spectacular emergence of the ego. This is the reason why in spite of the planning of big public facilities, buildings constructed for the smaller, well-identificable communities, like churches, schools come closer to his personality. The Greek-Catholic churches in Kazincbarcika, Fehérgyarmat, and the Greek-Catholic College for Theology in Nyíregyháza as well as the Roman-Catholic church in Győr-Kismegyer all are his creations.

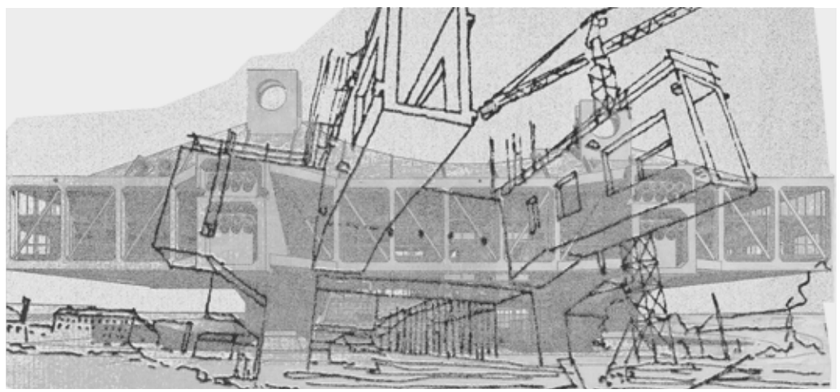

Nyíregyházi művelődési ház,
Nyíregyháza, 1970–1981
Community Center of Nyíregyháza,
Nyíregyháza, 1970–1981

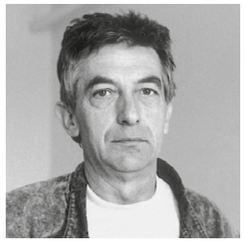

BÁN FERENC (1940)

Épületeit sokszor a brutálisan kemény, geometrikus formálás jellemzi, amelyben a végsőkig leegyszerűsített elemi formák együttesét, a korra jellemző tényleges helyzetet meghaladó japán metabolizmus, és a magyar strukturalizmus keveredése tesz egyedivé. Valamennyi munkája során vonzódott a nagyméretű fesztávokhoz, a hatalmas, kifejező erejű, nyomatékos szerkezetekhez. Első nagyszabású épülete a nyíregyházi Megyei Művelődési Központ volt, mely megfogalmazása szerint „agresszív típusú épület". Több városháza, művelődési ház, intézet, könyvtár megépítése fűződik Bán Ferenc nevéhez, aki 2016-ban elnyerte Magyarország legrangosabb művészetért járó elismerését, a Nemzet Művésze díjat.

His buildings are often characterized by the brutally hard geometrical shaping, in which the ensemble of ultimately simplified elementary forms are made unique by the mixture of Japanese metabolism characteristically exceeding the actual situation and the Hungarian structuralism. He was attracted to large spans, giant, expressive, emphasised structures in several of his works. His first large-scale building was the Country Cultural Centre of Nyíregyháza, which in his words is an "aggressive type of building". Several town halls, culture houses, institutes and libraries belong to the oeuvre of Ferenc Bán, who received the most prestigious arts award in Hungary in 2016, the Artist of the Nation Prize.

Barlangfürdő bővítés, Miskolctapolca, 2002
Cave Bath enlargement, Miskolctapolca, 2002

BODONYI CSABA (1943)

Már első megvalósult munkáit (Edelényi Ifjúsági Ház, miskolci Egészségügyi Szakközépiskola) Ybl-díjjal ismerte el a szakma. Hite szerint „az építész érzékenyen – médiumként – vegyen részt az alkotótevékenységben. Törekedjen együttműködésre a környezetével, annak történetével és folytassa azt. Ne kövessen stílusokat, teóriákat, izmusokat és trendeket. Ne az egóját keresse és formálja az épületben, hanem vesse magát alá a helynek és a helyzetnek." A kilencvenes évektől Tokaj város főépítészeként és önálló műtermi munkájában a Tokaj-hegyaljai borvidék fejlesztésére koncentrál, mely 2002-ben (más szakmai elismerések mellett) az UNESCO döntése alapján Világörökségi területté vált.

Already his first carried-out works (Youth Centre of Edelény, the Health Vocational High School in Miskolc) have been recognized by the trade with the Ybl Prize. According to his belief "the architect should sensitively – as a medium – take part in the creative activity. He should seek cooperation with his environment, its history and continue it. He should not follow styles, theories, isms or trends. He should not search for and shape his ego in the buildings, but rather be humble to the place and the situation." From the 90's he concentrates on the development of the wine region of Tokaj-Hegyalja as the chief architect of the city of Tokaj and in his autonomous workshop, which has become world heritage according to the decision of the UNESCO (along with other professional recognitions) in 2002.

Gyógypedagógiai Központ, Csíkszereda, 2017
Special Education Centre, Csíkszereda, 2017

BOGOS ERNŐ (1961)

Mestere, Makovecz Imre útmutatása alapján munkájában az építés drámáját tartja szem előtt. Építészeti gesztusai a hagyományokból építkező modern nyelvezet magyaros „tájszólása". Központi szerepe van Székelyföld pusztuló épített és teremtett értékeinek megmentésében. „Mindenekelőtt vissza kell adni a falu becsületét és méltóságát. Újra kell értékelni a falun élést, mint magas életminőséget képviselő életformát. [...] Az egyre individualistább embereket meg kell tanítani az együttműködés kultúrájára és technikáira." Ennek egyik szép példája a szülőfalujában 2011-ben felszentelt ravatalozókápolna, mely két faluközösség, Szépvíz és Csíkszentmiklós közös temetőjéhez épült.

Based on the directive of his master, Imre Makovecz he focuses on the dramatic aspect of the building process. His architectural gestures are a "dialect" of the modern language built on traditions. He has a major role in saving the built and created values of the Székely Land. "Above all the village has to recover its honour and dignity. Living in a village must be re-evaluated as a lifestyle of high standard. [...] People becoming rather individualist should be taught the culture and technique of cooperation." One of the beautiful examples of this is the Catafalque Chapel in his hometown consecrated in 2011, which was built for the cemetery shared by the two villages of Szépvíz and Csíkszetmiklós.

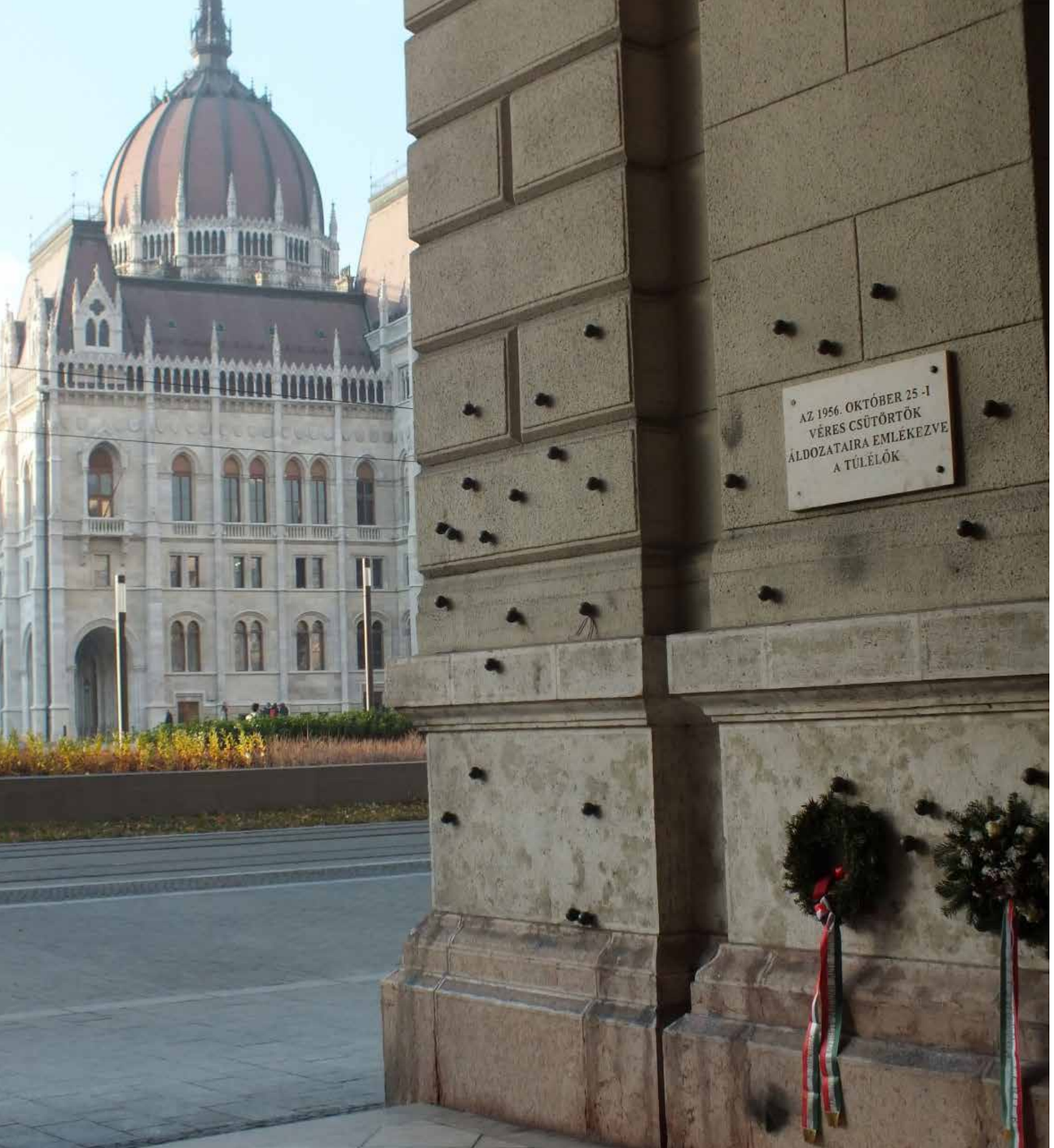

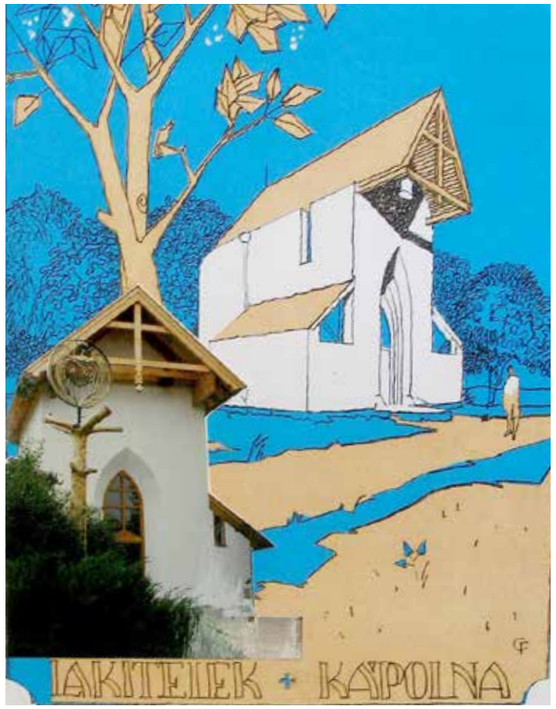

← Az 1956. október 25-i sortűz áldozatainak emlékfala, Budapest, Kossuth tér, 2001
← *Memorial Wall for the Victims of the Salvo from the 25th of October 1956 at Kossuth tér, Budapest, 2001*
↑ Kápolna, Lakitelek, 1997 | *Chapel, Lakitelek, 1997*

CALLMEYER FERENC (1928)

„A rossz épületet könnyű leírni és megfogalmazni. A jó épületet nagyon nehéz. Odaállok, szeretem – és nem fogom tudni elmesélni, hogy miért" – vallja Callmeyer Ferenc, aki az építészetre úgy tekint, mint jelhagyásra, egyben örök mulatságra. Sokrétű és sokirányú alkotói tevékenységének két érzékletes példája az ideális házról alkotott elképzelése, és az „iskolautca". Személyes és építészeti tapasztalatai nyomán az vált meggyőződésévé, hogy az ideális ház jurtaszerű, közepe van, amelyet körbe lehet járni, de nincsenek válaszfalai. A másik, a nevéhez kötődő „via schola", az iskolautca típusú építészeti elgondolás, melyet később külföldön is átvettek. Mintegy 40 iskolát tervezett. Közülük a legkedvesebb a Nemzetközi Amerikai Iskola, amely a Diana úton áll.

"A bad building is easy, but a good building is difficult to formulate. I stand before it, I like it, but I will not be able to describe why" – states Ferenc Callmeyer, who sees architecture as a signal and an eternal entertainment. Two tangible examples of his complex and multidirectional creative activity are his imagination of the ideal house and the "school street". Based on his personal and architectural experiences it has become his conviction, that the ideal house is yurt-like, has a middle which can be surrounded, but does not have separating walls. The other ideal connected to his name is the "via scola", the school street type, which later has been adapted abroad as well. He has planned about 40 schools, among which the favourite is the American International School standing at Diana út.

Szent Gellért téri díszkút és térarchitektúra, Budapest, 2002
Drinking fountain and design of the square at the Szent Gellért tér, Budapest, 2002

DÉVÉNYI SÁNDOR (1948)

Műveit a formai játékosság kifejező, olykor ironikus koncepciói jellemzik. Építészete igazodik a környezethez, térben és időben a történeti élő szövethez, amelynek fejlődése, anatómiája van. „Csak az nyúlhat bele egy ilyen szervezetbe, aki annak élettani vonatkozásaival tökéletesen tisztában van, akár egy operáló orvos” – vallja. Épületeinek zöme nagyon karakteres, inspiráló környezetben, Pécs belvárosában áll. A munkáiban megjelenő kettősségről így beszél: „a magyarban két én lakik... az egyik ősi, sámánisztikus, vad, aki szítja belülről, energiákat ad, a másik alkalmazkodó, szelíd, összegző, aki módszert ad önmagunk kifejezéséhez.” Dévényi Sándor 2017-től Magyarország legrangosabb művészeti kitüntetettje, a Nemzet Művésze.

His works are characterized by expressive formal playfulness, sometimes ironical concepts. His architecture adjusts to the nature, to historic living tissue in time and space, which has its own development and autonomy. “Only those can change such an organism, who are completely aware of its physiological aspects like a surgeon” – he states. Great extent of his works stands in a very characteristic, inspiring environment in the city centre of Pécs. About the duality in his works he says: “there are two personalities in the Hungarians... one archaic, shamanistic, wild, who stirs him up from the inside, gives energy, and another adjusting, gentle, summing, who gives us a method to express ourselves.” Sándor Dévényi has held the highest-ranked artistic honour, the Artist of the Nation since 2017.

Esterházy Strand, Balatonfüred 1998–2000
Esterházy Strand, Balatonfüred, 1998–2000

DOBÓ JÁNOS (1942)

Építészi pályája az ország legnagyobb ipari épületeket tervező vállalatához kötődik, ahol jelentős ipari építészeti feladatokkal bízták meg. Ezek alapozták meg szakmai elismertségét. A Miskolc Városi mosoda üzem, Veszprémi Toxikológiai Kutatóközpont, a Móri Elektródagyár, melynek terveiért Ybl Miklós-díjjal tüntették ki. A jellemzően ipari feladatok mellett számos középületet tervezett, köztük a balatonfüredi Esterházy strand emblematikus épületét, legutóbb a Magyar Tudományos Akadémia nyugdíjasotthonát, valamint iskolát, templomot, irodaházat, hotelt, családi házakat és több település rendezési tervét. A Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Kar Tiszteleti Tanára. Építészete a feladat, környezet, adottságok, lehetőségek, kötöttségek, optimális, sajátos, művészi egységét példázza.

His architectural career is related to the biggest enterprise in the country which builds industrial buildings, where significant tasks were assigned to him in industrial architecture. These have established his professional recognition. Among these buildings are the Municipal Laundry Plant in Miskolc, the Toxicological Research Centre in Veszprém and the Electrode Factory in Mór, for which he was awarded the Ybl Miklós Prize. Besides his typical industrial tasks he also planned public facilities such as the emblematic building of the Esterházy Strand in Balatonfüred, recently the retirement home of the Hungarian Academy of Arts as well as schools, churches, offices, hotels, family houses and the settling plan of many townships. He is a teacher in honour at the Department for Architecture of the Budapest University of Technology. His architecture exemplifies the optimal, unique artistic unity of the tasks, environment, capabilities, possibilities and constraints.

Egyházegyüttes, Miskolc-Avas, 1990–2000
Ecclesiastic Education Centre, Miskolc-Avas, 1990–2000

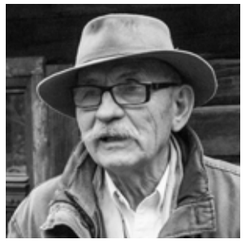

FERENCZ ISTVÁN (1944)

Ferencz István a Magyar Iparművészeti Egyetem Építész Tanszékén diplomázott, Miskolcon Plesz Antal mester mellett vált országosan ismert építésszé. Megszervezte, majd 2016-ig vezette a Magyar Művészeti Akadémia Építőművészeti Tagozatát. A legrangosabb művészetért járó állami kitüntetés birtokosa, a Nemzet Művésze, professor emeritus. Tanításban és rajzasztal mellett egyaránt úgy érvelt, hogy a szellem és kéz egyszerre mozduljon a haza emelkedéséért. Jelentősebb munkái: Miskolcon a Műegyetem Jogi Kar és aula, Jezsuita egyházi együttes, Flórián malom átépítése; a Képzőművészeti Egyetem tihanyi művésztelepe; a budapesti EXPO főtervezője. Jelenleg a Napur architect kft. vezetőségi tagja.

István Ferencz has graduated at the Hungarian University of Applied Arts and has become a nationally recognised architect on the side of his master, Antal Plesz. He organized and led the Section of Architecture of the Hungarian Academy of Arts until 2016. He holds the most prestigious award for arts, the Artist of the Nation and he is a professor emeritus. In teaching and at the drawing table he reasoned that the mind and the hand should move together for the elevation of the homeland. His significant works: The Law Department and the aula of the University of Technology in Miskolc, Jesuit Church Complex, reconstruction of the Flórián mill, the artist residency of the University of Fine Arts in Tihany, and he was also the chief architect of the Budapest EXPO. Presently he is directorate member of the Napur architect Ltd.

Hun Fürdő, Bodrogkeresztúr, 2003
Hun Bath, Bodrogkeresztúr, 2003

FERENCZ MARCEL (1970)

Ferencz Marcel életművének egyik legjelentősebb darabja a hatalmas hazai és nemzetközi sikert elérő, több helyen is publikált, illetve kiállított Hun fürdő. Analogikus szemléletmódja a hagyományokra – elsősorban a magyarság lelkiségtörténeti, tárgytörténeti, építészettörténeti fundamentumaira épít –, de látósugara kifut a végtelenbe. Jellemét, így későbbi karrierjét is intenzív sportolói múltja tette karakteressé. Alkotástechnikai módszere a létezés és kultúra rendjének egyetemes üzeneteit hordozza. A Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Karának professzora a budapesti Duna Aréna szerző építésze. A 2016-ban nemzetközi tervpályázaton irodájával I. díjat nyert Magyar Néprajzi Múzeum vezető tervezője, mely 2018-ban az International Property Awards „World Best Architecture" díját nyerte.

One of the most significant pieces of Marcel Ferencz' oeuvre is the Hun bath which has become an enormous success in Hungary and internationally and was released and exhibited at several places. His analogical approach to traditions is based primarily on the fundaments of the history of spirituality, subjects and architecture, but his sight of view moves on into eternity. His personality and later his career have become characteristic due to his intense athletic past. His creative technique carries the universal message of the order of existence and culture. He is professor at the Department of Architecture Ybl Miklós at the Szent István University and the chief architect of the Duna Aréna. He is also the chief architect of the Hungarian Museum of Ethnography which won 1st prize at an international plan competition in 2016, and the World's Best Architecture Prize at the International Property Awards in 2018.

Rendőrségi székház, Budapest, 1994–1997
Police Headquarters, Budapest, 1994–1997

FINTA JÓZSEF (1935)

Művei nem csupán hűen tükrözik, de egyben összegzik is azt az összetett folyamatot, amely Magyarország társadalmi, művészeti, szellemi és technikai viszonyait az 1960-as évektől máig jellemezték és jellemzik. Budapest az ő épületeivel, az ő elvei mentén tudott igazán világvárossá válni. A szakmagyakorlásban Finta munkássága készítette elő az Európához tartozás fontos vetületét. Funkcionalizmusa, az épület gép-szerűsége mögött egyfajta erkölcsi hitvallás van: nevezetesen az, hogy a ház semmilyen formájú áldozatra nem vállalkozhat saját használói, a benne élő, mozgó emberek ellenében. A Hotel Duna Intercontinental és a WestEnd City Center bevásárlóközpont építője 2014-ben joggal nyerte el a legrangosabb művészetért járó kitüntetést, a Nemzet Művésze díjat.

His works do not only reflect, but even sum up the complex procedure, which has been and still is significant to the social, artistic, intellectual and technical relations of Hungary from the 1960's up to today. Budapest was able to become a real metropolis with his buildings along his principles. In practicing the profession Finta's oeuvre has prepared the important projection of belonging to Europe. There is a kind of a moral credo behind his functionalism and machine-likeness: namely that the house shall not consider any sacrifice against its users, the people living and moving in it. He built the Hotel Duna Intercontinental as well as the WestEnd City Center shopping mall, therefore he rightfully received the highest artistic award, the Artist of the Nation Prize in 2014.

MAGYAR MOZAIK
HUNGARIAN MOSAIC

Budapesti Piarista Központ rekonstrukció és bővítés,
Budapest, 2006–2011
Budapest Piarist Centre reconstruction and enlargement,
Budapest, 2006–2011

GOLDA JÁNOS (1953)

A nagy család, a mély vallásos légkör, a piarista nevelés szellemisége kihat Golda János egész életére. A piaristáktól megtanulta, hogy „választott szakmáját az ember végezze a lehető legjobban és abban teljes emberként mélyüljön el. Mindegy, hogy mi leszel, de ott álld meg a helyed a lehető legjobban." Ezen felül a Miskolci Műhely és a Kollektív Ház szellemisége formálta küldetéstudatát. A Piarista Rendben végzett főépítészi tevékenységében jól érzékelhető egy olyan attitűd, amely nyitott számos irányba, vonzódik az új felvetések és a mai kor számtalan új elképzelése iránt, mégis értékrendjében klasszikus és szilárd. Két jellegzetes munkája a Budapesti Piarista Központ rekonstrukciója és bővítése, és Szegedi Piarista Gimnázium, kollégium, rendház és templom.

The spirit of a big family, the deeply religious atmosphere and the piarist mentality affects János Golda's entire life. From the piarists he learned, that "one should practise his chosen profession in the best possible way and immerse in it entirely. It does not matter what you will be in the future, but you should do your best at it." The spirit of the Miskolc Workshop and the Collective House have also formed his sense of mission. In his work he did as a chief architect at the Piarist Order it is possible to feel an attitude which is open in several directions, attracted to new ideas and countless new visions of today, remaining classical and steady in its values. His two characteristic works are the reconstruction and expansion of the Piarist Centre in Budapest as well as the Piarist High School, dormitory, convent and church.

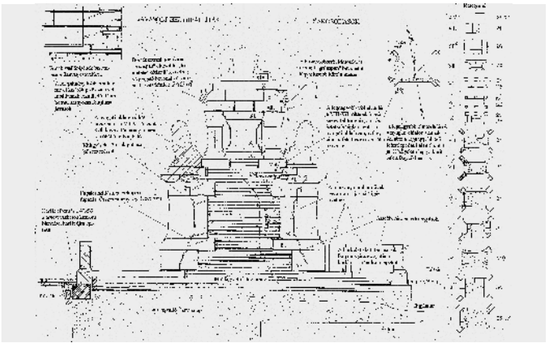

←↑ Szent István-emlék (Halászbástya) talapzat rekonstrukció, Budapest, 1996–1997
←↑ *Reconstruction of the pedestal of the Saint Stephen Memorial (Fisherman's Bastion), Budapest, 1996-1997*
↑ Pusztazámori remeteség helyreállítása, Pusztazámor, 1991
↑ *Reconstruction of the Eremitage of Pusztazámor, Pusztazámor, 1991*

ISTVÁNFI GYULA (1938)

Fél évszázados oktatási tevékenysége, tervezői, kutatói és szakírói munkássága az építészettörténet és a műemlékvédelem területéhez kötődik. A Közel-Kelet országaiban tett tanulmányaiból, az ókori építészet témájában két szakkönyvet – Szíria építészete, Az építészet kezdetei – írt. A vernakuláris építészet tárgykörében rendes tantárgyat vezetett be a Budapesti Műegyetemen – tankönyve: Az építészet története I. Őskor – Népi építészet. Építészhallgatók számára szervezett régészeti tábort 1965-től, 1998-tól Erdély magyar települései veszendő templomainak felmérését szervezte – ezt két dokumentumkötetben kiadatta. Rombemutatásai gondos, hiteles romkonzerválások. Helyreállításainak eszköztára a magas színvonalú felújítástól a rekonstrukcióig terjed.

His teaching activity, planning, research and writing work spanning a half century is linked to the history of architecture and cultural heritage management. About his study journeys to the countries of the Middle East he wrote two specialized books – Architecture of Syria, Beginnings of Architecture – in the topic of ancient architecture. He introduced vernacular architecture as an ordinary subject at the Budapest University of Technology – his coursebook: The History of Architecture I. Prehistoric Times – Folk Architecture. He organized archaeology camps from 1965 and published in two documentary volumes the results of his survey started in 1998 about the desolated churches in Transylvania. His introductions to the ruins are detailed, authentic ruin conservations. The toolbox of his reparations range from high-level renovations to reconstructions.

Szent István Király Kápolna, Badacsonytomaj, 2014
Saint Stephen King Chapel, Badacsonytomaj, 2014

JANKOVICS TIBOR (1944)

Építészeti tanulmányainak befejezését követően pécsi tervezőirodákban dolgozott. Alapító tagja volt a „Pécs Csoport"-ként ismertté vált építészeti alkotóműhelynek, mely az ősi hagyományokon alapuló, de a korszerűség követelményeinek megfelelő szemlélettel végezte munkáját. A csoport feloszlását követően Keszthelyen hozott létre alkotóműhelyt. Jankovics Tibor vezetésével különböző típusú szállodák, gyógy- és wellnesfürdők, üdülőparkok terveit készítették el itthon és külföldön egyaránt (Dalmácia, Románia [Erdély], Oroszország, Németország). 1999-től a Kós Károly Vándoriskola mestereként és a Pécsi Tudományegyetem tanáraként részt vesz az építészoktatásban.

After his graduation he worked in architecture bureaus in Pécs. He was a founding member of the architectural workshop which worked relying on ancient traditions while still meeting the requirements of modernity became known as "Pécs Group". After the group dissolved, he established a workshop in Keszthely. The plans to diverse kinds of hotels, health and wellness spas and recreational parks have been created under the guidance of Tibor Jankovics in Hungary and abroad (Dalmatia, Romania [Transylvania], Russia and Germany). Since 1999 he takes part in architecture education as a master of the Kós Károly Graduate School and the University of Pécs.

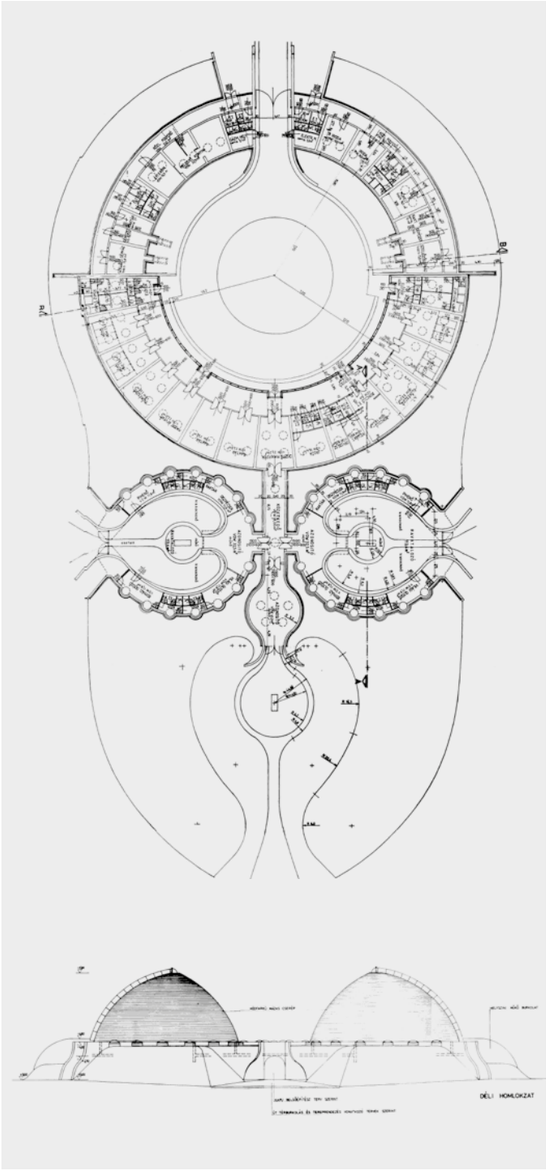

Új köztemető ravatalozó és üzemviteli épületének makettje, Kaposvár, 2005
Mock-up of the new public cemetery mortuary and operations building, Kaposvár, 2005

KAMPIS MIKLÓS (1935)

Kampis Miklós építész a 20. század második felének és a 21. század első évtizedeinek meghatározó személyisége. Kaposváron az ő irányításával mérték fel a '70-es évek elején a megyében lévő valamennyi népi műemléket. Jelentősebb országos tervpályázatokon indult sikerrel (Hollókő, Ófalu foghíjbeépítések, Velence-tavi hétvégi házak). „A települést, a mesterséges környezetet emberek, társaink hozták létre, részéül egy általános kulturális és civilizációs rendszernek, amelyet társadalomnak hívunk. Az építészet jellemzésénél nem hagyható figyelmen kívül a társadalom, mint környezeti tényező, amely az építési szándék, szükségletek és a ráfordítás tekintetében alapvetően befolyásolja az architektúra megjelenését, kibontakozását vagy elsorvadását" – vallja. A nemzet művésze.

Miklós Kampis is a significant personality of the second half of the 20th and the first decades of the 21st century. Several folk architecture monuments in Somogy County were assessed under his guidance in the 70's in Kaposvár. He successfully participated as a contender in many significant planning tenders (the completion of Hollókő, Ófalu and the week-end houses at Lake Velence). "The settlement, the artificial environment has been created by humans, our partners as a part of a general cultural and civilizational system, which we call society. At characterizing architecture, it is impossible to ignore society as an environmental factor, which concerning the needs and the effort fundamentally affects the appearance, development or withering of architecture." – he states. He is the Artist of the Nation.

Magyar Református Központ, Kassa , 2018
Hungarian Reformed Center, Košice (Kassa), 2018

KRCHO JÁNOS (1957)

Kamaszkorában egy nyarat egy esztergomi nyári művésztelepen töltött, ami meghatározó élmény volt számára. Alberti óta nagyjából még mindig: „Az építésznek festőnek kell lennie és matematikusnak. Az építész feladata valamiféle lakható teljesség megteremtése” – vallja Krcho, aki pályája elején várostopográfiával, és Kassa telekszerkezetének kutatásával foglalkozott. 1992 után a Szlovák Műemlékvédelmi Intézet kassai központjának műemléki felügyelőjeként dolgozott, majd számos felvidéki templom, zsinagóga, kastély, kúria műemléki kutatását és helyreállítását végezte el. Tevékenységének középpontjában a pusztuló műemlékek fölkutatása, föltárása és helyreállítása, valamint szülővárosa, Kassa építészeti örökségének megóvása állt és áll ma is, ezen kívül építészetelmélettel és építészeti kritikával is foglalkozik.

In his teens he spent a summer at the arts summer camp in Esztergom, which was a significant experience to him. Since Alberti it is still valid: “The architect has to be a painter and a mathematician. Our task is to create the completeness...” – states Krcho, who worked with urban topography and researching the property structure of Košice (Kassa) in the beginning of his career. After 1992 he worked as the supervisor at the Slovak Institute for Monument Protection in Košice, then accomplished the monumental research and reconstruction of several churches, synagogues, castles and curias. The focus of his activity was and still is to explore, disclose and reconstruct monuments and to preserve the architectural heritage of his hometown Košice while also working with architecture theory and criticism.

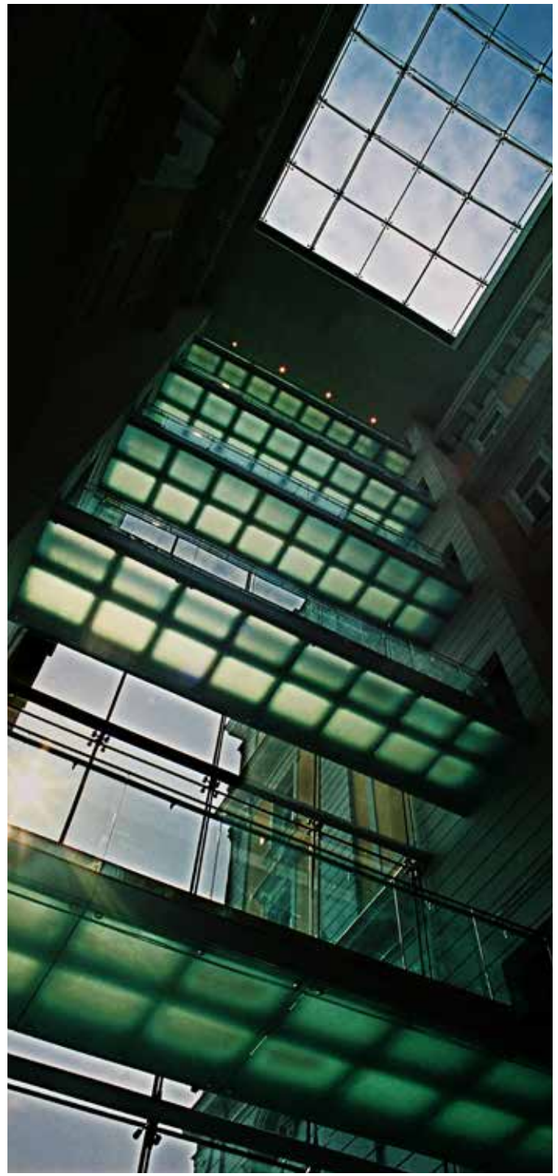

Corinthia Hotel Budapest, Budapest, 2002
Corinthia Hotel Budapest, Budapest, 2002

MAROSI MIKLÓS (1942)

Az adott helyhez és igényekhez példamutató rugalmassággal, szellemes megoldásokkal viszonyuló tervezői magatartása a magyar építészeti paletta egyik legegyénibb alkotójává emeli. A városi szállodák, műemlék rekonstrukciók és irodaházak mellett a kortárs kórházépítészetben és a szállodatervezésben egyedi hangvételű épületeket alkotott. Marosi alkotói attitűdje és emberi karaktere azt az új szellemiségre nyitott polgári műveltséget hordozza, amelynek egyformán alkotórésze a humán műveltség és a vizuális érzékenység, a szociális felelősség és a környezet iránti nyitottság. A kórházépítésben elért sikereinek köszönhetően juthatott el néhány arab országba, ahol szintén kórházak tervezésére kapott megbízást. Oktatóként hatással van több építészgeneráció értékrendszerére.

Thanks to his planning attitude including exemplary flexibility towards situations and requirements and creative solutions Miklós Maróti is among the most unique creators in the Hungarian world of architecture. Besides city hotels, reconstruction of monuments and office buildings he gave birth to uniquely shaped buildings as contemporary hospitals and hotels. Marosi's creative attitude and personal character carries the civic literacy open for new ideas, which includes human literacy and visual sensitivity as well as social responsibility and openness to the environment. His success at building hospitals brought him to a few Arabic countries, where he was also entrusted to plan hospitals. As a teacher he affects the values of several generations of architects.

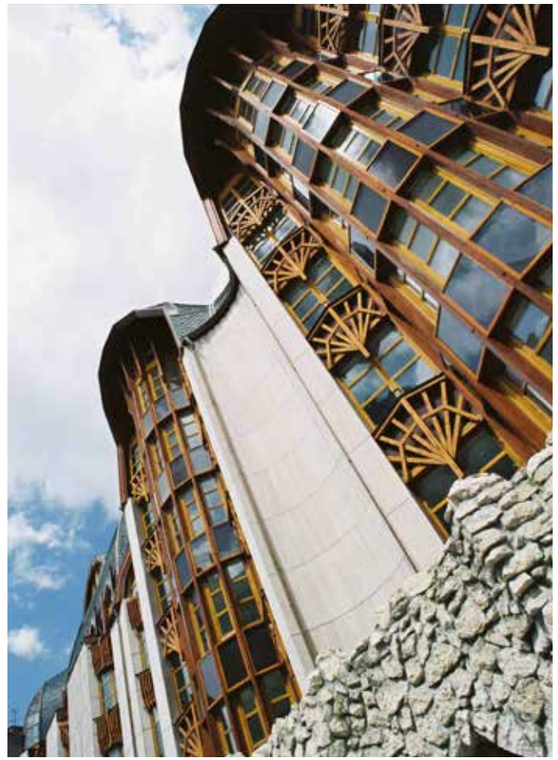

Hattyú-ház, Budapest, 1987–1998
Swan House, Budapest, 1987–1998

NAGY ERVIN (1950)

„Nem az alkotó, hanem az alkotás a fontos, a tradíciókra alapozott egészséges modernitás" –vallja Vitruvius nyomán Nagy Ervin. A hetvenes évek első felére eső egyetemi éveket egy nagyon érdekes, a későbbi formatörekvések csíráját magában hordozó diplomamunka, a hortobágyi Nemzeti Lovarda terve zárta le. Az antropomorf, organikus megjelenés, az összetett ácsszerkezet, a fa tartószerkezetek összetettsége, az önmagában való poetikus szépség előfutára későbbi munkáinak is. „A »szerves« nekem nem biomorfot, hanem »lélekkel bírót«, magasabb rendűt, többet jelent... Számomra ez nem »izmus«, stílusirányzat, hanem a mély, lényegi egység kifejeződése." Élete egyik legmeghatározóbb épülete a budai vár lábánál álló Hattyúház.

"Not the creator, but the creation is important, the healthy modernity based on traditions" – states Ervin Nagy after Vitruvius. He finished his years at the university in the first half of the 70's with a very interesting diploma thesis, the National Riding Stable in Hortobágy, which already held sprouts of later form pursuits. The anthropomorphic, organic appearance, the complex joists, the complexity of the wooden supporting structure, the pure poetic beauty are forerunners of his later works as well. "'Organic' does not mean biomorph to me, but rather 'soulful', of higher order, more... It is not an ism or a style trend to me, but an expression of the deep, essential unity." One of the most significant buildings of his life is the Hattyú-ház (Swan House) by the feet of Buda Castle.

Római katolikus templom, Lónyabánya (Lovinobana, SK), 1990–1993
Roman Catholic Church, Lovinobana (Lónyabánya), 1990–1993

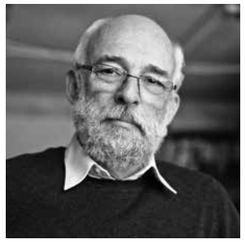

PÁSZTOR PÉTER (1948)

Lőcsén született, az egykor Magyarországhoz tartozó Kassán él és dolgozik. Ma Szlovákiában oktat, de tanított Lengyelországban is. Gondolkodását meghatározza a Felvidék polgárságának évszázadokra visszanyúló öröksége, épületei is ehhez a területhez köthetők. A Makovecz Imre irodájában eltöltött szűk év meghatározta későbbi tevékenységét. Abban hisz, hogy az építészet elsősorban szolgálat, ezt a szellemi hagyatékot ötvözi az organikus gondolkodással. „Nekem minden ház templom – illetve mivelhogy semmit sem tanultam meg az életben jobban az építészetnél, ez az egyedüli eredeti módja annak, hogy Isten dicsőségét hirdessem!" – vallja. Elévülhetetlen érdemei vannak abban, hogy az organikus építészet Közép-Európában, elsősorban Szlovákiában megjelenhetett.

Péter Pásztor was born in Lőcse, lives and works in Kassa (Košice) which once belonged to Hungary. Today he teaches in Slovakia, but he also used to teach in Poland. His mindset is determined by the many-centuries-old heritage of the bourgeoisie of Upper Hungary and his buildings can also be related to this area. The short year spent at the bureau of Imre Makovecz was decisive for his later work. He believes that architecture is primarily service, and he combines this intellectual heritage with organic thinking. "To me every house is a church – or, since I have not learned anything in my life better that architecture, this is the only original way for me to preach the glory of God!" – he states. He has never-lapsing merits in organic architecture to appear in Central-Europe, especially in Slovakia.

A Magyar Nyelv Múzeuma, Sátoraljaújhely, 2007
Museum of the Hungarian Language, Sátoraljaújhely, 2007

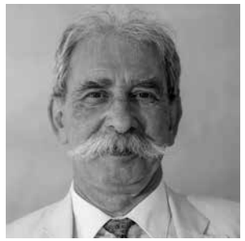

RADVÁNYI GYÖRGY (1949)

A kultúra egésze és a helyi értékek iránt elkötelezett, széles látókörű tervező építész és tanár. Nyitott, befogadó személyisége szilárd értékrenddel párosul. Sokszínű alkotói életműve közül is különleges értéket képvisel Sátoraljaújhely-Széphalomban, a Kazinczy emlékkertben A Magyar Nyelv Múzeuma. Sátoraljaújhely és Füzér főépítészeként végzett tevékenysége messze túlmutat az általános tennivalókon, sokkal inkább afféle sajátos kultúrmisszió, a helyi közösség szolgálata. A Műegyetem címzetes egyetemi tanára, aki szakmai tapasztalatait, közösségszervező képességét, kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszerét önzetlenül mindenkor a fiatal építészek javára fordította. Ybl Miklós-díjas építész.

György Radványi is an architect and teacher committed to the wholeness of culture and the local values with a wide-ranging vision. His open and receptive personality is combined with solid order of values. The Museum of the Hungarian Language in Sátoraljaújhely-Széphalom, in the Kazinczy Memorial Garden represents special value in his colourful oeuvre. His work as chief architect of Sátoraljaújhely and Füzér reaches much further that the general tasks, it is rather a kind of a unique cultural mission, a service to the local society. He is a titular professor of the Budapest University of Technology, who always supports young architects through his professional experience, his ability to arrange communities, broad international network of connections. He received the Ybl Miklós Prize.

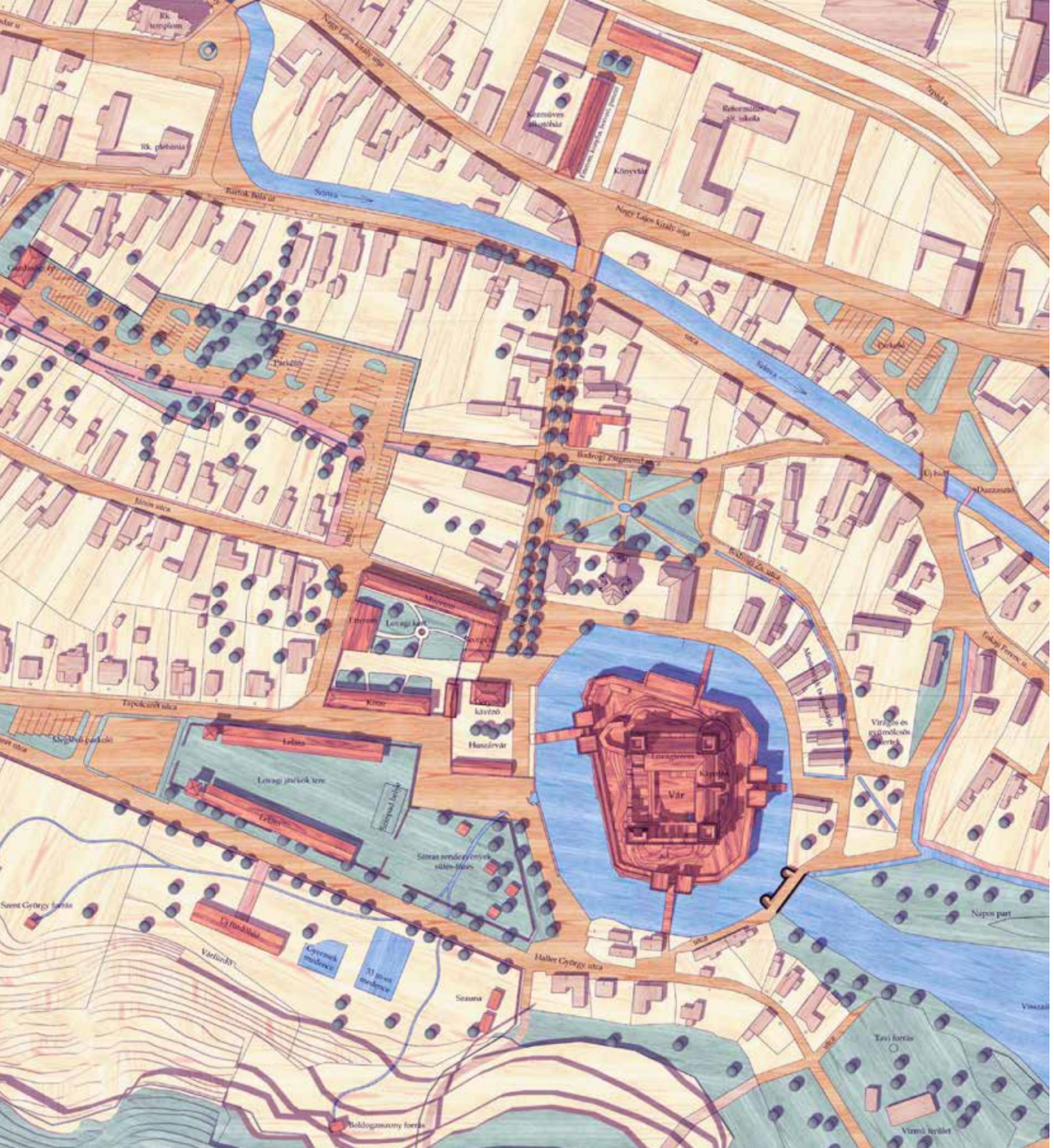

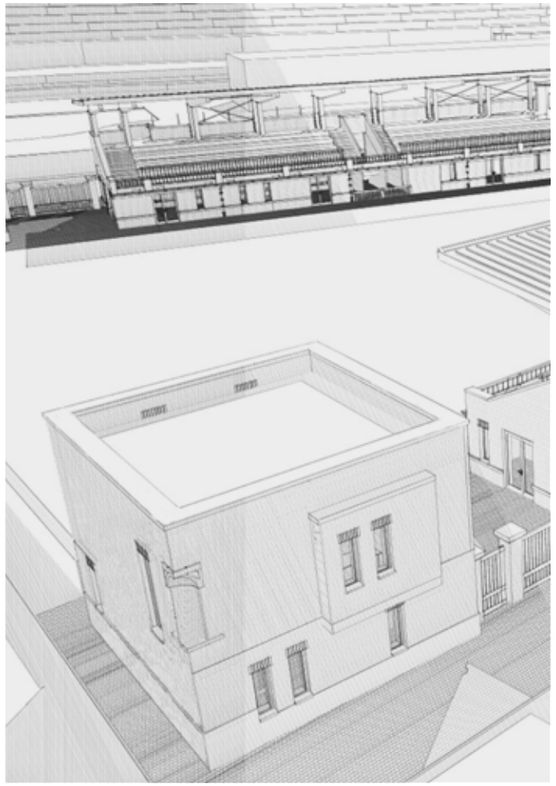

Várkörnyék és Lovagi tornák tere, Miskolc, Diósgyőr, 2004
Periphery of the Castle and square of the knight's games, Miskolc, Diósgyőr, 2004

RUDOLF MIHÁLY (1955)

Immár négy évtizede végzi értékmentő és értékteremtő munkáját, a városi léptéktől a belsőépítészeti részletrajzokig újraéleszti a magyar építészeti hagyatékot. Tereivel az anyag átlényegítését példázza. Korunk szellemi elszegényedése, üres dagályossága közben úgy ad otthont közösségeknek, hogy sokrétű, árnyalt térstruktúrákkal és azok hangsúlyos kézműves részleteivel megtanítja a teremtésben elfoglalt helyük újbóli működésére, összeköti őket eredetük eleven erőivel: „az égre emel, a földből épít". 2004-es Ybl-díjas anyagának vezérépülete a Miskolci Egyetem 400 fős előadója volt. Itt Rudolf Mihály azt kereste, mit tervezne most a neves építész elődd, kinek munkáját folytatja. Diákjait a téri és tömegkísérletek végzésére ösztönözi, a hely és a művészetek szeretetét adja át.

He has done already four decades of his value-saving and value-creating work and revitalizes the Hungarian heritage from cities to detail drawings of interior design. His spaces exemplify the transubstantiation of matter. He gives homes to communities in this intellectual empowerment and empty semblance, that he teaches them through different, shaded space structures and their emphasised crafted details how their place in creation works again and connects them with the vital force of their origin: "elevates to the sky, builds from the earth". The main building of his Ybl Prize-winning work from 2004 was the lecture hall for 400 people of the University of Miskolc. Here Mihály Rudolf searched for what the famous architect predecessor would have planned, who's work he could continue. He motivates his students to conduct space and mass experiments and hands over the love of the arts.

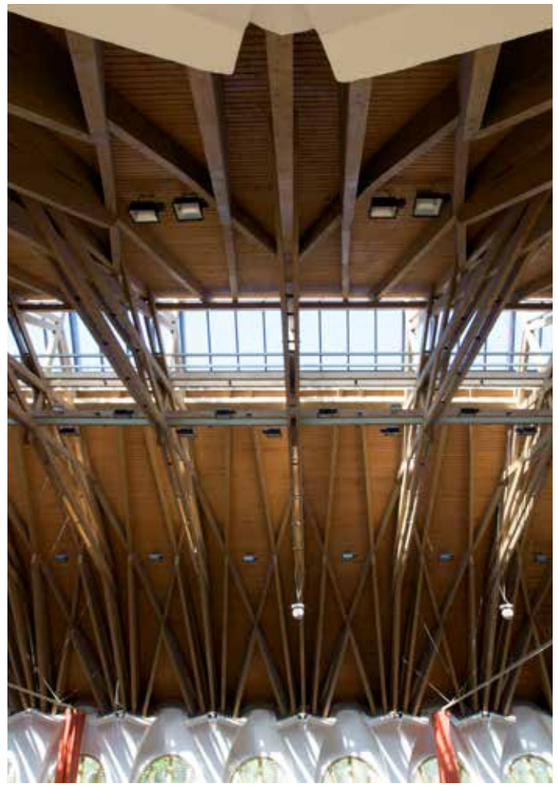

Általános iskola bővítése és sportcsarnok, Szerencs, 1988–1993
Elementary school enlargement and sports arena, Szerencs, 1988–1993

SALAMIN FERENC (1958)

Szakmai pályáját a minőséghez való ragaszkodás jellemzi. Legyen szó épülettervezésről, a kivitelezés felügyeletéről, kiadványok szerkesztéséről, vagy az országos főépítészi hálózat fejlesztéséről, gondolkodása minden részletre kiterjed, ám sosem téveszti szem elől az Egészet. Mesterének tekinti Makovecz Imrét, akivel 1981-től dolgozott különböző projekteken: Visegrádi Táborok, Váci Rév építkezései, tervezési munkák, kurzusok Londonban és Elzászban, Vándoriskola mesterképző. 1990-ben Svédországban tanulmányozta Erik Asmussen építészetét. Pályafutásában döntő a Tokaj-hegyaljai építészet megismerése, és a borászati megújulás méltó kereteinek megteremtése. Számtalan borvidéki épület, műemlék-felújítások köthetőek nevéhez, de részt vesz a Világörökségi Tervtanács munkájában is.

His professional career is characterized by the insistence on quality. Whether at planning buildings, supervising implement, editing publications or development of the national network of chief architects, his way of thinking extends to all details, still he never loses sight of the whole. He considers Imre Makovecz his master, with whom he has been working on various projects from 1981: Camps in Visegrád, construcions of the haven in Vác, planning works, courses in London and Alsace, masterclasses at the Vándoriskola Graduate School. In 1990 he studied the architecture of Erik Asmussen in Sweden. Getting to know the architecture of Tokaj-hegyalja and the creation of the worthy reformation of vinery are significant to his career. Countless buildings and restorations of monuments are related to his name, and he also takes part in the work of the World Heritage Committee.

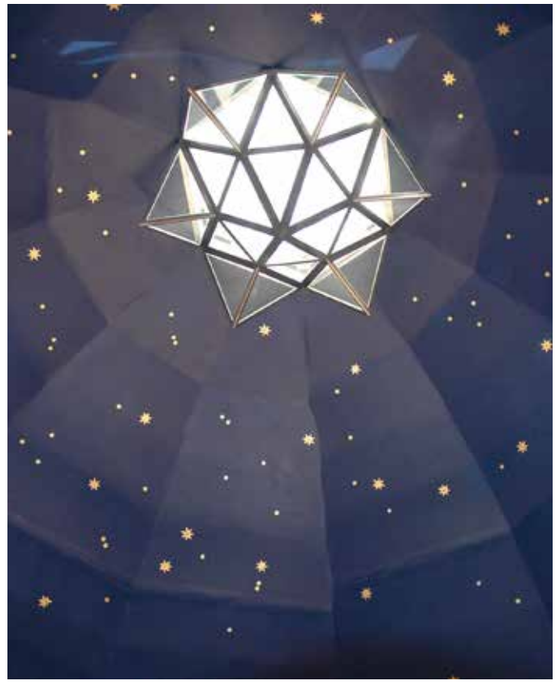

Városi Könyvtár, Jászberény, 1999–2004
Town Library, Jászberény, 1999–2004

SÁROS LÁSZLÓ GYÖRGY (1947)

Munkássága a magyarországi szerves építészet egyik izgalmas fejezete. Életművét meghatározza a művészcsaládból származás, felesége Tenkács Márta – aki szintén építész és egyben munkájában is társa, a fotózás, és Makovecz Imrével való találkozása. Sáros tőle tanulta meg az építészet valódi helyét a társadalom és a kultúra kontextusában. A „látni és láttatni" alkotótevékenységének egyik fő programja. Fotóin a természetes és az épített táj lényegi összefüggéseit tárja fel, szimmetriákat, irányokat és térbeli kapcsolatokat. Széles műveltsége, a társművészetekben való jártassága és egyedi fotós látásmódja egyéni utat jelölt ki számára a kortárs magyar építészet spektrumában. Vidéki áruházak, szállodák, üdülők, lakóházak, piac, könyvtár szerepel művészi palettáján.

His oeuvre is a thrilling chapter of the organic architecture in Hungary. In his oeuvre plays a significant role coming from an artist family, his wife Márta Tenkács – who is also an architect and at the same time partner in his work, the photography and his meeting with Imre Makovecz. Sáros learned from him the real place of architecture in the context of society and culture. "To see and to make see" is one of the main programs of his creative work. In his photographies he unveils the essential correlations between natural and built scenery, symmetries, directions and relationships in space. His broad literacy, his proficiency in related artforms and unique photographer's view have set out his individual pathway in the spectrum of contemporary Hungarian architecture. Village malls, hotels, spas, houses, market and library appear on his artistic palette.

MAGYAR MOZAIK
HUNGARIAN MOSAIC

SKARDELLI GYÖRGY (1955)

„... amit lerajzolsz, évtizedekre meghatározza az emberek életét. Akár akarják, akár nem. Belenyomulsz az életükbe a házaiddal, sokak mindennapjainak részese leszel. Ez nem egy könyv, s ha unalmas, leteszed, nem festmény, amelyről elfordíthatod a fejed, ha érdektelen, és nem zene, amelynél a disszonáns elemekre reagálva otthagyod a koncertet vagy leveszed a lemezt a lejátszóról. Ha te disszonáns elemekkel operálsz, azt mindenki, mindenkor megszenvedi, hiszen az építészet megfagyott muzsika..." Skardelli György architektúrája a legszélesebb értelemben vett felelősségvállalás jegyében teljesedik ki. Megvalósult munkái többek között a Knorr-Bremse fejlesztési központ, a Pannonhalmi Fogadóépület, a Budapest Sportaréna és legutóbbi munkája, a Puskás Aréna.

"... what you draw will determine people's life for decades. Whether they want it or not. You drift into their lives with your houses and you become part of many people's everyday life. This is not a book, which you lay down if it is boring, not a painting, from which you can turn away your head if it is uninteresting, and not music either where you can leave the concert or take off the record from the player. If you operate with dissonant elements, everybody will suffer from it, since – as it is said – architecture is frozen music." The architecture of György Skardelli unfolds in the broadest sense of taking responsibility. Among his completed works are the Knorr-Bremse Development Center, the reception hall of Pannonhalma Archabbey, the Budapest Sports arena and his latest work, the Puskás Arena.

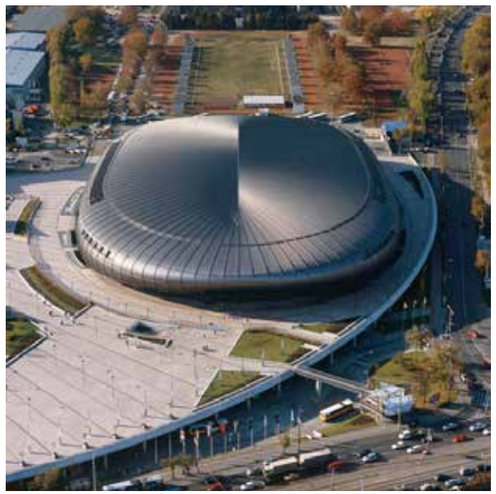

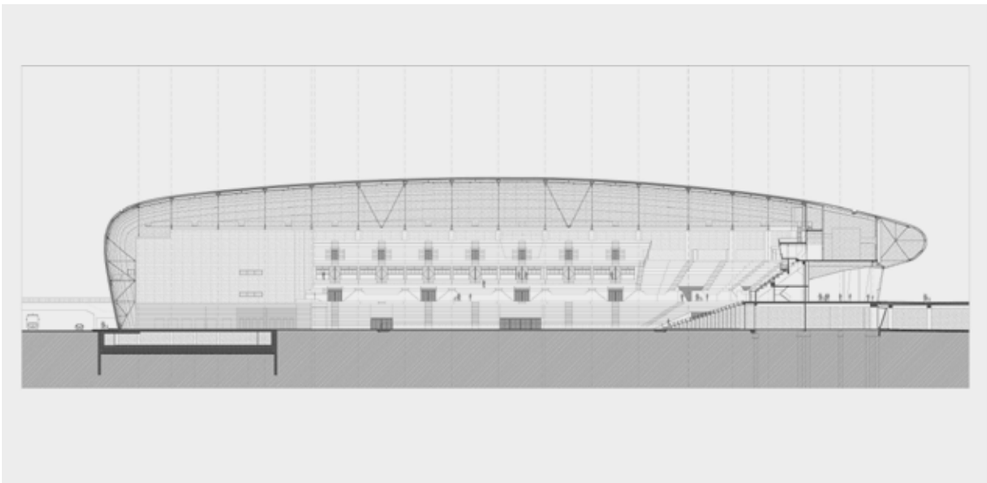

Papp László Budapest Sportaréna és bérirodaház, Budapest, 2009–2011
Papp László Budapest Sports Arena and rental office building, Budapest, 2009–2011

Szent Gellért Hotel, Budapest, 2014
Szent Gellért Hotel, Budapest, 2014

SOMOGYI PÁL (1944)

Somogyi Pál belsőépítész életművét a múltat és a jövőt összekapcsoló folyamat felől nézve lehet igazán megérteni. A családi tradíció, a bútorgyárban töltött gyermekkor kivételesen érzékeny befogadóvá tette a történeti stílusok iránt, a kidolgozott részletek, a természetes anyagok – elsősorban a bútorgyártásban leggyakrabban használt faanyag – értékei iránt. A funkcionális követelmények és a kortárs dizájn Somogyi munkáiban kezdetektől fogva együtt jártak az építészettörténeti utalásokkal. Kezdetben művelődési házak (Budapest: Almássy tér, Gödöllő), később szállodák, éttermek, követségi rezidenciák (Székesfehérvár: Magyar Királyi Szálló, Török Nagyköveti Rezidencia) belső tereit alkotta meg a rá jellemző igényességgel.

The oeuvre of interior designer Pál Somogyi can only really be understood by looking at it from the perspective of a process connecting the past and the future. The family tradition, the childhood spent at a furniture factory have made him especially sensitive to historical styles and the values of elaborate details and natural – above all the most frequently used wood in the furniture manufacturing– materials. The functional requirements and the contemporary design went together with references to architecture history in Somogyi's work from the outset. In the beginning he created the interior of cultural houses (Budapest: Almássy square, Gödöllő), later of hotels, restaurants, embassy residences (Székesfehérvár: Hungarian Royal Hotel, residence of the Turkish Embassy) with the sophistication specific to him.

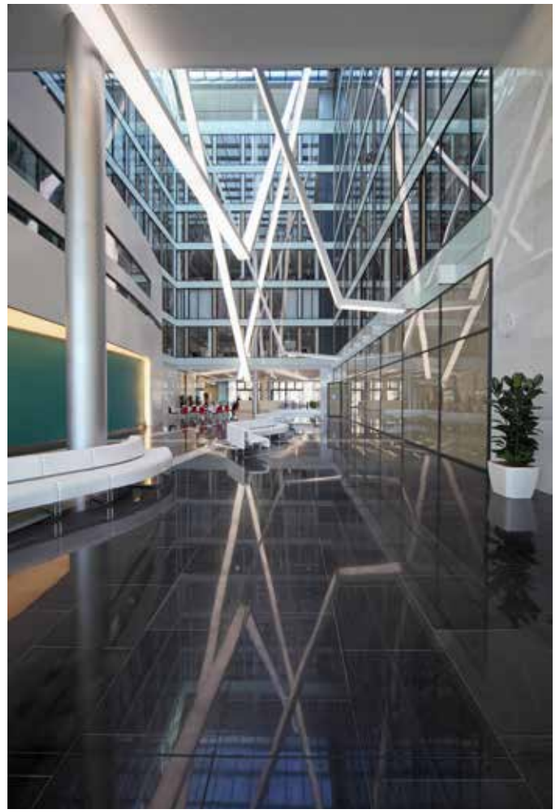

K&H Csoport Székház és bériorodaház, Budapest, 2009–2011
K&H Bank Headquarters and rental office building, Budapest, 2009–2011

SZABÓ TAMÁS JÁNOS (1970)

Első önálló munkája, az 1998-ban elkészült budapesti Uniqa Plaza rögtön felkeltette a szakma, és a városlakók figyelmét is, mivel egy városképi szempontból problémás épületet alakított át úgy, hogy azt a környezetbe illesztve a városi használat részévé tette. „Meggyőződéssel hiszek abban, hogy az építészet célja évezredek óta változatlan: valamilyen szintű társadalmi igényt a rendelkezésre álló mérnöki lehetőségekkel művészi színvonalon kielégíteni" – vallja Szabó Tamás, aki a tömegszervezést, a terek kapcsolatát, a kint és bent viszonyát szerkeszti épületté. Üzenetek helyett összefüggéseket jelenít meg, ezért nem jeleket, hanem tömegek kapcsolatát olvashatjuk le az épületeiről, a használat és a megjelenés harmóniáját.

His first independent work built in 1998, the Uniqa Plaza has immediately caught the attention of the trade and the citizens, because he redesigned a building used to be problematic in terms of townscape and made it a part of the urban use by integrating it into its environment. "I am convinced, that the goal of architecture has not changed for millennia: to fulfil some kind of the social needs with the available possibilities of engineering on an artistic level" – states Tamás János Szabó, who arranges the organization of masses, the connection of spaces and the interrelation of in and out into a building. He lets the correlations appear instead of messages, so we cannot read signals from the buildings, but relationship of masses, the harmony of use and appearance.

Szent Donát borház és étterem, Csopak, 2003
Saint Donat Wine Mansion and restaurant, Csopak, 2003

SZŰCS ENDRE (1944)

Az egyetemen Makovecz Imre volt a korrektora, a Kós Károly Egyesüléshez való csatlakozásakor pedig szoros baráti és szakmai kapcsolatba is került a mesterrel. A „klasszikus" műemlékvédelem lett a szakterülete, ezen belül évtizedek óta dokumentálja és rendszerezi a nagy-magyarországi üvegművészet remekeit. Elkötelezett a népi építészet iránt is: Gyimesben sepsiszentgyörgyi kollégájával, Zakariás Attilával lebontásra ítélt régi épületeket vásárolnak, hogy a Gyimesközéplokon kialakított, alapítványi formában működő falumúzeumukban újra felépítsék azokat. Egyik legjelentősebb munkája az alsóbogáti Festetics-kastély felújítása (Tóth Péterrel, 2014), amely Europa Nostra díjat nyert, valamint a Pro Architectura, és az ICOMOS díjat is kiérdemelte.

His consultant at the university was Imre Makovecz, with whom he had a close friendly and professional relationship while joining the Kós Károly Association. The "classical" cultural heritage management has become his main professional discipline, within which he documents and organizes the masterpieces of glass art of Greater Hungary. He is committed to folk architecture as well: with Attila Zakariás, his colleague from Sepsiszentgyörgy they buy old buildings in the Gyimes sentenced to demolition, with the aim of reconstructing them in their village museum which functions in form of foundation in Gyimesközéplok. One of his most significant works is the reconstruction of the Festetics-castle in Alsóbogát (with Péter Tóth, 2014), which won the Europa Nostra Prize, the Pro Architectura and the ICOMOS Prize as well.

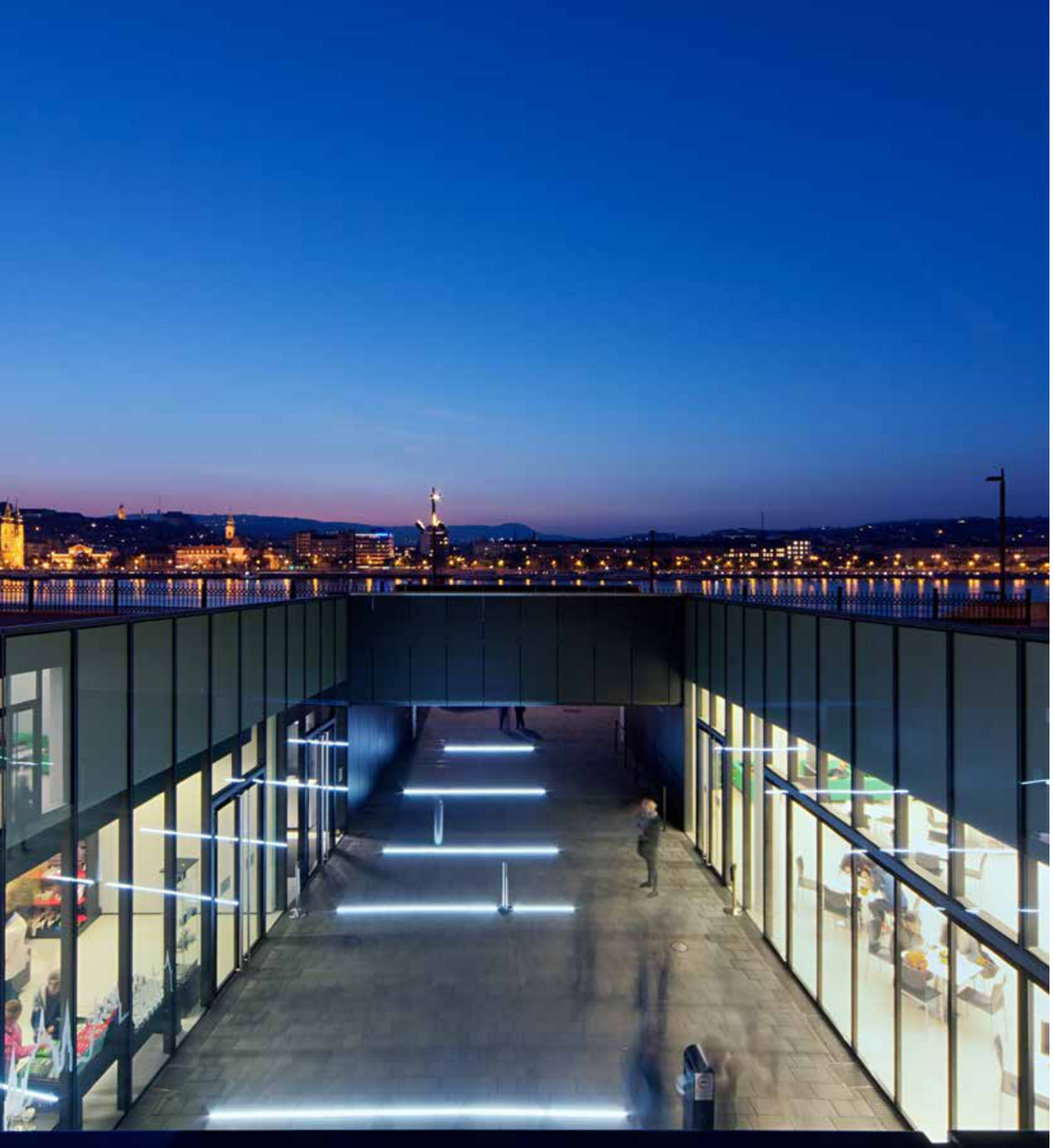

Kossuth tér rekonstrukció és Országház Látogatóközpont, Budapest, 2012–2014
Kossuth tér Restoration and Parliament visitors' Centre, Budapest, 2012–2014

TIMA ZOLTÁN (1965)

1989-ben szerezte diplomáját a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán, majd a KÖZTI-ben, Marosi Miklós műtermében helyezkedett el, 2000-től stúdióvezetőként dolgozik. Munkája mellett számos társadalmi szervezetben folytat aktív munkát, részt vállal az egyetemi oktatásban. Fontosabb munkái közé tartozik a budapesti repülőtér SkyCourt épülete, a Kossuth (Országház) tér rekonstrukciója, több iroda és lakóépület, de családi házat is tervez. Tima Zoltán szerint az építészet feladata nem csupán az illeszkedés, hanem a kapcsolódás a meglévő környezethez, egyenrangú viszony a múlt és a jelen között, az egyes térbeli, illetve kultúrtörténeti helyzetek pontos tisztázása. Munkásságát számos magyarországi és nemzetközi díjjal ismerték el.

He graduated from the Department of Architecture of the Budapest University of Technology in 1989, then began to work at KÖZTI, in the workshop of Miklós Marosi. Since 2000 he works as head of the studio. Besides his work, he participates in several social organizations and takes part in university education. Among his important works are the SkyCourt building at the airport of Budapest, the reconstruction of the Kossuth tér (Parliament), several office buildings and houses, but he even plans family houses. According to Zoltán Tima, the task of architecture is not only to adapt, but to connect to the already existing environment, an equivalent relationship between past and present, the precise cleansing of spatial and cultural-historical situations. His work has been awarded several prizes in Hungary and abroad.

MAGYAR MOZAIK
HUNGARIAN MOSAIC

Magyar Szentek Temploma, Budapest, 1996
Church of Hungarian Saints, Budapest, 1996

TÖRÖK FERENC (1936)

Saját bevallása szerint szakmaválasztását és személyisége kialakulását alapvetően meghatározta Hegedűs Viktor Honor, a munkáspapként működő karmelita atya. Évtizedeken át oktatott a Budapesti Műszaki Egyetem Középülettervezési Tanszékén, melynek meghatározó professzora, egy ideig vezetője is volt. Magántervezőként, majd a Balázs Mihállyal közösen jegyzett iroda is számos jelentős egyházi megbízást teljesített, köztük a Vatikáni Nunciatúra épületével, vagy a nyíregyházi belvárosi tömbbel. Különös jelentősége volt az 1996-ban elkészült Magyar Szentek templomának, amely eredetileg az elmaradt Expó vatikáni pavilonja lett volna. „Kimagasló értékű építészeti – különösen templomépítő – munkásságáért, iskolateremtő oktató és alkotó tevékenységéért" Nemzet Művésze díjban részesült.

According to his own confession his choice of profession and his personality was essentially determined by Viktor Honor Hegedűs, the Carmelite Pater functioning as working priest. He used to teach at the Public Building Department of the Budapest University of Technology for decades as a significant professor and temporarily leader. As a self-employed architect, then also the bureau founded by him, together with Mihály Balázs accomplished many ecclesiastical requests like the building of the Vatican Nunciature, or the inner-city block in Nyíregyháza. The Church of Hungarian Saints built in 1996 was of special significance, which would have been the Vatican pavilion of the cancelled Expo. For his outstanding architectural – especially in the field of churches – oeuvre and for his school creating work as a teacher and artist he received the Artist of the Nation Prize.

MAGYAR MOZAIK
HUNGARIAN MOSAIC

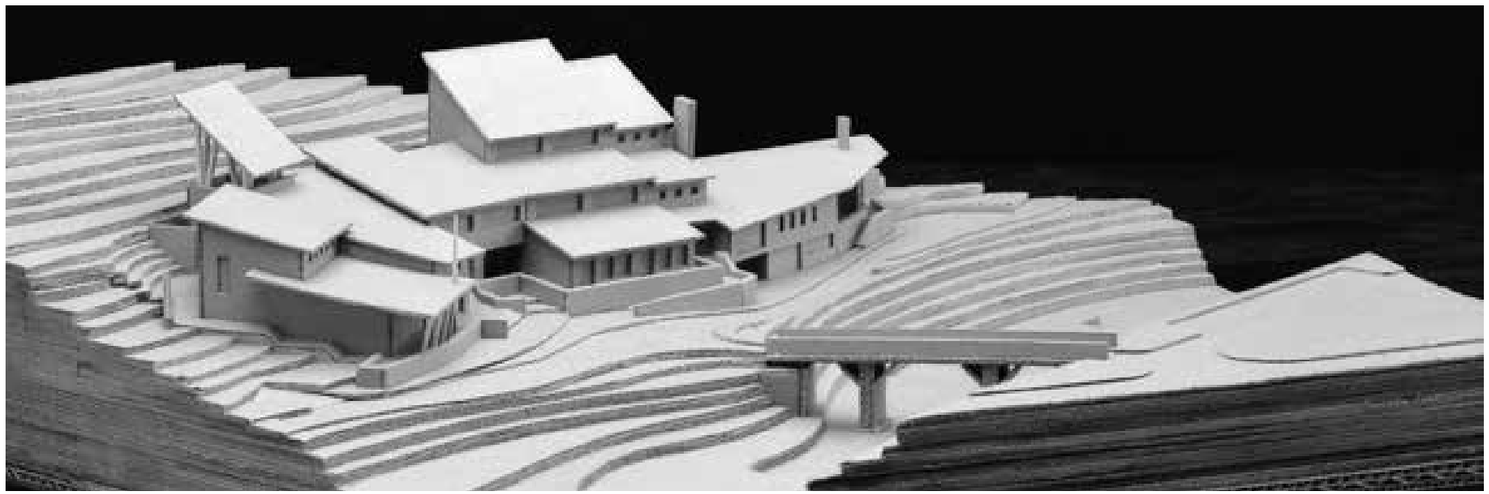

Erdei Iskola, Visegrád Árpádkúti-völgy, 1995–1996
Forest school, Visegrád Árpádkút-valley, 1995–1996

TURÁNYI GÁBOR (1948)

Az 1950-es években családját kitelepítették Balatonszéplakra, egy kis Bauhaus-nyaralóba. Első meghatározó építészeti élményei innen származnak. Jelentős munkái: a visegrádi Erdei Iskola, az elmaradt Expo'96 Magyar Pavilonjának első díjas pályaterve és a herendi Porcelán Múzeum. 2004-től fiával, Turányi Bence építésszel közös irodájuk vezető tervezője. Évekig a Magyar Építőművészet című folyóirat főszerkesztője volt, számos szakcikk szerzője. Szakmai kiállításai közül kiemelkedik a 2002-es velencei Építészeti Biennálé Magyar Pavilonja, ahol Nagy Tamással és Ferencz Istvánnal közösen jelentek meg. Többek közt a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Építész Tanszékének egykori vezetőjeként a mai egyetemi építészoktatás egyik legnagyobb hatású, Ybl Miklós-díjas mestere.

His family has been relocated to Balatonszéplak in the 1950's into a small Bauhaus-villa. His first determining architectural experiences originate from here. His significant works are: Forest School in Visegrád, the competition plan of the first-prize-winning Hungarian pavilion of the cancelled Expo'96 and the Museum of the Herend Porcelain. He is the head of the bureau he runs together with his son, Bence Turányi since 2004. He has been chief editor of the magazine Magyar Építőművészet (Hungarian Architecture) for years and wrote several articles. From his professional exhibitions the most outstanding are the Hungarian pavilion of the Architect Biennale in Venice in 2002, where he was present together with Tamás Nagy and István Ferencz. He is one of the most high-impact, Ybl Miklós Prize-winning master, who was the former head of the Architecture Department of the Moholy-Nagy University of Art and Design.

Egészségház, Polgár, 2011
Health Center, Polgár, 2011

TURI ATTILA (1959)

Önálló építészeti világa nem formailag, hanem gondolkodásmódjában, belső mozgatóerőiben rokon mestere, Makovecz Imre építészetével. A szerves építészet széles skáláján végzett tervezői munkái között szerepel ipari épület, falu léptékű középület, csoportos lakóépület, harmonikus anyaghasználatot követő családi otthonok, de irányító építésze volt a Devecser–Kolontár településeket ért vörösiszap-katasztrófa utáni újjáépítésnek is. Számára az építészet elválaszthatatlan a közösségtől, a hagyománytól, az örökölt érték tiszteletétől. „Kézművesség – építőmesterség – feladattal szembeni alázat" – mindezeket a kiveszőben lévő fogalmakat vallja magáénak és érvényesíti munkáiban, oktatási tevékenységében egyaránt. Építészete szolgáló építészet, ami a kultúra szolgálatát jelenti.

His architectural world is – not in its form, but in his way of thinking and inner forces – related to the architecture of Imre Makovecz. In his large scale of planning work in the field of organic architecture are industrial buildings, rural public buildings, groups of residential buildings, family homes applying harmonic use of material, but he was also chief architect of the reconstruction works of Devecser and Kolontár after the red-mud-catastrophe. To him, architecture is inseparable from community, tradition and the respect of inherited values. "Humbleness towards tasks – craftsmanship – building mastery" – all these disappearing terms he considers his own and brings them into his works, and his educational activity as well. His architecture is a serving architecture which means the cultural service.

Városi Piac, Szeged, 2011
City Market, Szeged, 2011

VESMÁS PÉTER (1953)

Sokoldalú alkotó. Évtizedes oktatói és építésztervezői munkássága mellett környezetrehabilitációval, dizájnnal és városfejlesztéssel is foglalkozik. Építi a 21. századi Szegedet, azt a várost, ahol egyik mestere, Plesz Antal szerint Vesmás és munkatársainak tevékenysége „országos, vidéki és budapesti viszonylatban szakmai igényesség és építészeti kultúra dolgában [...] kibírja az összehasonlítást". Itthon és Dániában bútor- és formatervezést, művészet és dizájnelméletet tanult. Olyan feladatok mellett, mint a szegedi vár műemléki rekonstrukciója, az alsóvárosi középkori ferences templom és rendház felújítása, az Újszegedi református templom belsőépítészeti munkái, vagy a városi piac; a szegedi Tisza-part revitalizációjával is foglalkozik.

He is a versatile creator. Besides his teaching activity and architectural work for decades he also works with design and urban development. He builds the city of Szeged of the 21 st century, the city where, according to his master Antal Plesz, the activity of Vesmás and his associates "can withstand the comparison in Hungarian, rural and Budapest relations in terms of professional sophistication and architectural culture". He studied furniture and form design as well as arts and design theory in Hungary and in Denmark. Besides task like the monumental reconstruction of the Castle of Szeged, the renovation of the medieval Franciscan Church and Convent in Alsóváros, the interior design of the Reformed Church of Újszeged, or the city market he also works with the revitalisation of the Tisza riverbanks in Szeged.

MAGYAR MOZAIK
HUNGARIAN MOSAIC

Keresztény Ifjúsági és Konferenciaközpont, Illyefalva, 1990
Christian Youth and Conference Centre, Illyefalva, 1990

ZAKARIÁS ATTILA (1954)

Az eredeti népzene és népi táncok gyűjtése és előadása, megélése fiatal korától megalapozta az erdélyi építész későbbi kötődését a hagyományokhoz, és döntő mértékben befolyásolta egyéni építészeti kifejezésmódját. Művészi stílusa, formavilága szervesen ötvöz egybe modernséget és hagyományt, népi építéstechnikát és kortárs programot. Kiemelt figyelmet érdemel műemlékvédelmi tevékenysége is. Erdélyben ez több mint a szakma gyakorlása. Itt identitástudat, egy elnyomott közösség kulturális folytonossági törekvése. Számos kúria, kastély, templom rehabilitációja, restaurálása, életre keltése fémjelzi munkásságát. Az Ybl-díjas építész minden újabb tervezési feladattal hozzájárul a mai Székelyföld sajátosan markáns architekturális arculatához.

Collecting and performing, living folk music and folk dances have determined the later bonding to traditions from his youth on, and significantly affected his individual architectural way of expression. His artistic style, formal world organically combines modernity and tradition, folk architecture and contemporary programs. Also, his activity in the field of cultural heritage management is remarkable. In Transylvania this is more than practising the profession, it is awareness of identity, effort for continuity of a suppressed community. The rehabilitation, restauration, revitalization of several country houses, castles, churches are related to his name. The Ybl Prize-winning architect with every new task contributes to the distinctive architectural shape of today's Székely Land.

MAGYAR MOZAIK
HUNGARIAN MOSAIC

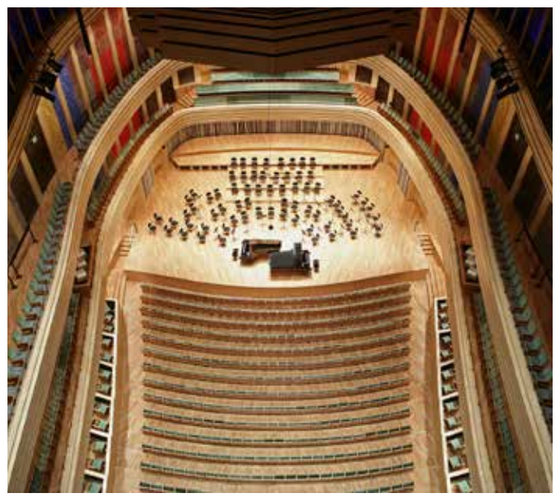

MÜPA (Művészetek Palotája), Budapest, 2002–2005
MÜPA (Palace of Arts), Budapest, 2002–2005

ZOBOKI GÁBOR (1963)

Mérnök-orvos-bölcsész családból származik, de a zene is fontos szerepet játszott, játszik életében. Meghatározó mestere az e kötetben is szereplő Zalaváry Lajos és Turányi Gábor. Az Ybl-díjas építész pályájának egyik legfontosabb korszaka a Müpa építéséhez kötődik, melynek keretében a világ legkiemelkedőbb akusztikai, színháztechnológiai és múzeumi szakértőivel dolgozhattak, s elsajátíthatták azt a gyakorlatot, mely azonos rangban kezeli az építés kapcsán az összes szakmai szereplő tudását. Irodájával ennek az alkotói és tanulási folyamatnak eredményeként kerülhettek nagyléptékű közberuházások közelébe Magyarországon és külföldön. Tudásukat Oroszországban és Kínában is sikerrel kamatoztatják.

He comes from a family of engineers, doctors and philologists, but also music played and still plays an important role in his life. His significant masters are Lajos Zalaváry and Gábor Turányi, who are also mentioned in this publication. The most important period of his oeuvre is related to the construction of the Palace of Arts (Müpa), through which they could work together with the most outstanding specialists in acoustics, theatre technology, so that they could learn the practice of handling every professional field equivalent. With his bureau due to this creative and learning process they had the possibility to large-scale public investments in Hungary and abroad. They benefit from their knowledge with great success in Russia and China as well.

MAGYAR MOZAIK HUNGARIAN MOSAIC

MAKOVECZ IMRE

CSETE GYÖRGY

KERÉNYI JÓZSEF

PLESZ ANTAL

ZALAVÁRY LAJOS

BALÁZS MIHÁLY

BÁN FERENC

BODONYI CSABA

BOGOS ERNŐ

CALLMEYER FERENC

DÉVÉNYI SÁNDOR

DOBÓ JÁNOS

FERENCZ ISTVÁN

FERENCZ MARCEL

FINTA JÓZSEF

GOLDA JÁNOS

ISTVÁNFI GYULA

JANKOVICS TIBOR

KAMPIS MIKLÓS

KRCHO JÁNOS

MAROSI MIKLÓS

NAGY ERVIN

PÁSZTOR PÉTER

RADVÁNYI GYÖRGY

RUDOLF MIHÁLY

SALAMIN FERENC

SÁROS LÁSZLÓ GYÖRGY

SKARDELLI GYÖRGY

SOMOGYI PÁL

SZABÓ TAMÁS JÁNOS

SZŰCS ENDRE

TIMA ZOLTÁN

TÖRÖK FERENC

TURÁNYI GÁBOR

TURI ATTILA

VESMÁS PÉTER

ZAKARIÁS ATTILA

ZOBOKI GÁBOR

Kiadta a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) 2020-ban
Published by the Hungarian Academy of Arts

Felelős kiadó | *Publisher-in-chief:*
Vashegyi György, az MMA elnöke | *President, Hungarian Academy of Arts*

Felelős szerkesztő | *Editor-in-chief:*
Turi Attila

A szerkesztésben közreműködtek | *Co-editors:*
Cseresnyés Márk, Keszler Patrícia, Komlóssy Ágnes, Szmrecsányi Dóra

Fotó | *Photos by:*
Bujnovszky Tamás, Dénes György, Dobó János, ifj. Dobó János, Hajdú József, Häider Andrea, Istvánfi Gyula, Krcho János, Lugosi Lugo László, Molnár Csaba, Nyirkos Zsófia, Pásztor Péter, Polgár Attila, Sáros László György, Sulyok Miklós, Szentiváni János, Török Ferenc, Török Máté, Vesmás Péter, Zsitva Tibor

Tervezte | *Designed by:*
Alajbeg Afrodite

Angol fordítás | *Translated by:*
Spischák Dávid

Nyomdai előkészítés | *Printed by:*
Dualprint Kft.

MMA
HUNGARIAN ACADEMY OF ARTS

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE OF HUNGARY

MMA
HUNGARIAN ACADEMY
OF ARTS

The Hungarian Academy of Arts engages in a nationwide public mission in aid of numerous art forms – especially literature, music, fine arts and applied arts, architecture, photography, film and performing arts, as well as folk art – furthermore with analysing, supporting, teaching and presenting art in Hungary and abroad, making art a shared property and representing Hungarian artists.

In the course of the formation of European Academies in the 19th century, noted scientists and artists founded common associations. The founding of the Hungarian Academy of Sciences was decreed in 1825 with the aim of promoting the Hungarian language and cultivating arts and sciences in the native language. After the change of regime in 1990 the artists moved to restore the recuperation of the Hungarian Academy of Arts. In 1992, 22 eminent Hungarian artists founded the Hungarian Academy of Arts, making it a social organization. Architect Imre Makovecz was elected president. In 2011 Parliament approved the decision about the establishment of the Hungarian Academy of Arts as a public body whose members were artists with outstanding spiritual or creative achievements in Hungarian art life, eminent personalities of the cultural public life in Hungary. Since then, the protection of cultural values, the preservation, transmission and presentation of national artistic traditions, the encouragement of the creation of new works of art, the strengthening of the communal conditions of high standard creative artistic work, the recognition of outstanding artists and the increased need for international artistic co-operation have become objectives of the Hungarian Academy of Arts. The public body of the MMA has actually 300 academic members, plus approximately 700 public body (non-academic) members.

In the last years MMA has concluded cooperation agreements with several academies of arts, and in partnership with the Ministry of Foreign Affairs and Trade has organised exhibitions and conferences in different points of the world and has hosted international exhibitions at Pesti Vigadó.
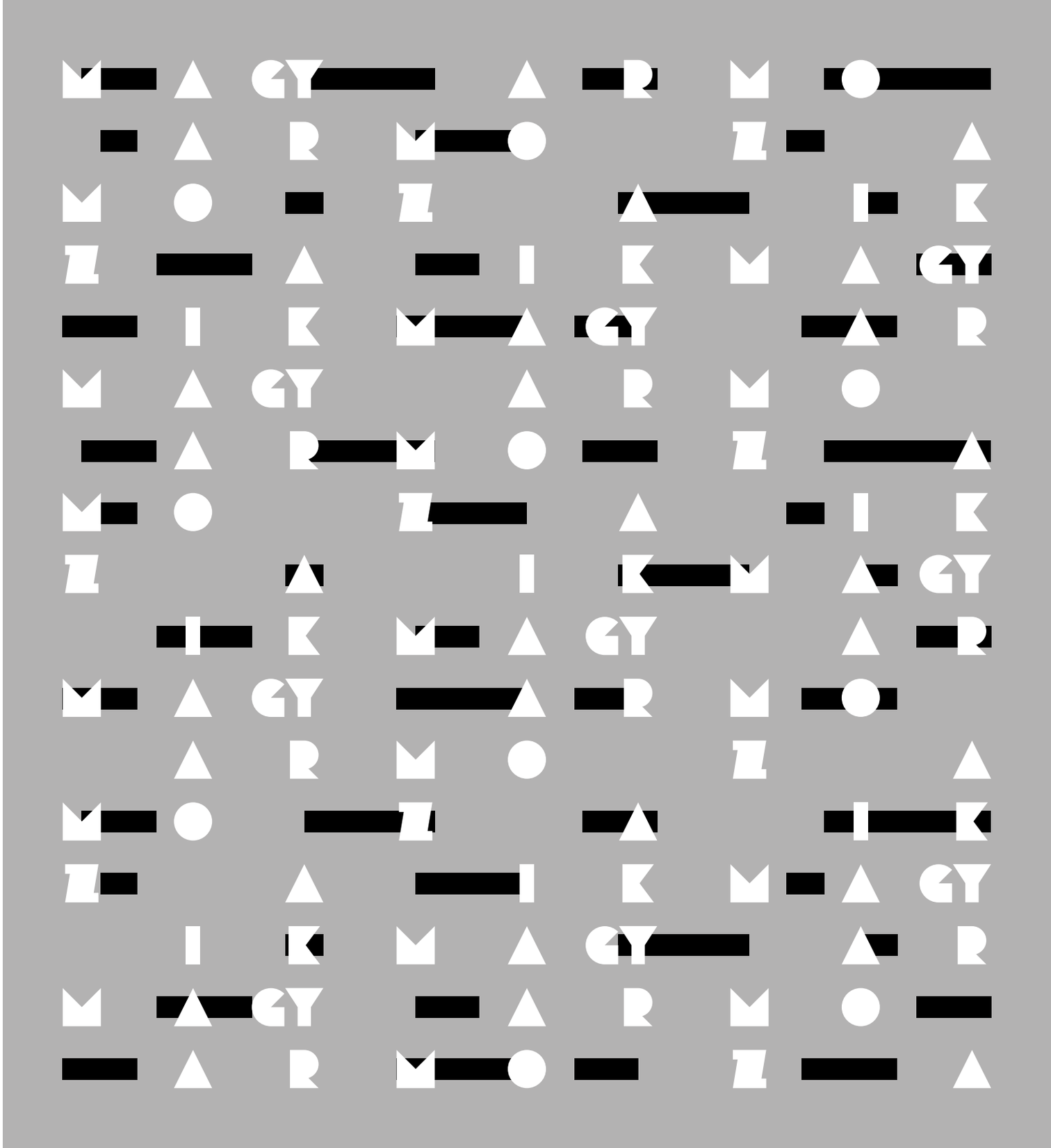
www.mma.hu